

Plats och tid: Styrelserummet, onsdagen den 7 februari 2024
kl. 13:00-14:47

Beslutande

Anders Öberg (S), Ordförande
Camilla Friberg (S)
Johannes Sundelin (S)
Anna-Carin Aaro (S)
Sven-Gösta Pettersson (S)
Kristina Taimi (S)
Bengt Westman (S), ersättare
Linda Jonsson (V)
Birgitta Johansson Huuva (C)
Linda Frohm (M)
Daniel Bergman (M)
Kenneth Backgård (SJVP)
Doris Messner (SJVP)
Marianne Sandström (SD)
Lars-Åke Vikström (SD)

Övriga närvarande

Ulrika Sundquist, regiondirektör
Pia Näsvall, hälso- och sjukvårdsdirektör
Roger Jönsson, kommunikationsdirektör,
Jan Öström, ekonomidirektör
Helena Trældal, kanslichef
Sven Andersson, budgetchef
Elisabeth Lindberg (S), regionfullmäktiges ordförande
Moa Johansson (S), politisk sekreterare
Håkan Kero (KD), oppositionsråd
Margareta Törelid Haapaniemi (KD), ersättare
Magnus Häggblad (SD), ersättare

Justeringens plats och tid

Justeras digitalt

Paragrafer §§ 1-30

Underskrifter

Sekreterare .....
Emil Eriksson

Ordförande .....
Anders Öberg

Justerare .....
Marianne Sandström

Ärendelista

§ 1	Sammanträdet öppnas.....	4
§ 2	Upprop/fastställande av närvarorätt	5
§ 3	Val av protokolljusterare - i tur Marianne Sandström (SD).....	6
§ 4	Fastställande av slutlig föredragningslista	7
§ 5	Regiondirektörens rapport 2024-02-07.....	8
§ 6	Meddelanden till regionstyrelsen 2024-02-07	9
§ 7	Delegationsbeslut anmälda till regionstyrelsen 2024-02-07.....	10
§ 8	Åtterrapporering från regionstyrelsens temasammanträde 2024-02-07	13
§ 9	Delavstämning jämställda beslut juli 2023 - december 2023	14
§ 10	Trygghetsskapande åtgärder i anslutning till förlossning	15
§ 11	Revisionsrapport Granskning av förlossningsvården RN-23.....	19
§ 12	Motion 1-2023 om införande av arbetssättet ”En födande - en barnmorska”.....	26
§ 13	Motion 7-2023 om Region Norrbotten som en attraktiv arbetsgivare med rättvisa löner	29
§ 14	Angående Socialstyrelsens rekommendation gällande screening för bröstcancer 2023	32
§ 15	Motion 16-2023 om mammografi för kvinnor över 74 år	37
§ 16	Remiss av betänkandet (SOU 2023:56) Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier, S2023/02669	42
§ 17	Patientsäkerhetsberättelse Region Norrbotten 2023	45
§ 18	Verksamhetsbidrag till Funktionsrätt Norrbotten 2024.....	49
§ 19	Tilläggsbudget 2024-2026.....	51
§ 20		

	Undantag från preskriptionstid, ansökan om ersättning och arvode .63
§ 21	Val av ledamöter och ersättare till samråden för nationella minoriteter och urfolket samer 2024.....65
§ 22	Val förrättade av regionstyrelsen 2024-02-07.....69
§ 23	Regionstyrelsens delegationsordning, beslut om att begära sändning av ett Viktigt meddelande till allmänheten (VMA). 70
§ 24	Uppdatering av reglemente för regionstyrelsen 72
§ 25	Uppdatering av reglemente för patientnämnden.....74
§ 26	Uppdatering av reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden 76
§ 27	Uppdatering av reglemente för regionala utvecklingsnämnden 78
§ 28	Avsiktsförklaring gällande övertagande av ytterligare tågfordon 80
§ 29	Angående rekommendation gällande avgiftsfrihet för vaccinering mot covid-19 från och med 2024-03-01.....88
§ 30	Sammanträdet avslutas 91

§ 1

Sammanträdet öppnas

Regionstyrelsens ordförande förklarar sammanträdet öppnat kl. 13:00 den 7 februari 2024. Sammanträdet genomförs i Styrelserummet, Regionhuset i Luleå/Teams.

§ 2

Upprop/fastställande av närvarorätt

Upprop av deltagare genomförs, se protokollets framsida.

§ 3

Val av protokolljusterare - i tur Marianne Sandström (SD)

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att utse ledamoten Marianne Sandström (SD) att jämte ordförande justera protokollet.

Justering sker digitalt.

§ 4

Fastställande av slutlig föredragningslista

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att fastställa föredragningslistan.

§ 5

Regiondirektörens rapport 2024-02-07

Dnr NLL-00001-2024

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Regiondirektörens rapport enligt bilaga.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens rapport 7 februari 2024
2. Region Norrbottens etiska råd, Årsrapport 2023

§ 6

Meddelanden till regionstyrelsen 2024-02-07

Dnr NLL-01580-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Följande meddelanden redovisas:

Avsändare

Regionala utvecklingsnämnden

Patientnämnden

Ämne

Protokoll 2023-11-28

Protokoll 2023-12-14

Beslutsunderlag

1. Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2023-11-28
2. Patientnämndens protokoll 2023-12-14

§ 7

Delegationsbeslut anmälda till regionstyrelsen 2024-02-07

Dnr NLL-01575-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att godkänna förteckningen över delegationsbeslut

Ärendet

Följande delegationsbeslut redovisas:

Ekonomidirektör

- Mottagande av donation till lekterapi
- Mottagande av donation, projektet Smarta sparkar för välgörenhet
- Minskning av exponering mot svenska företagsobligationer i likviditetsportföljen
- Minskning av exponering mot svenska företagsobligationer i den medelfristiga likviditetsportföljen
- Minskning av exponering mot svenska företagsobligationer i pensionsportföljen
- Ökning av aktieandelen i pensionsportföljen
- Avskrivning av kundfordringar december 2023
- Avskrivning av kundfordringar januari 2024

Verksamhetschef upphandlingsenheten

- Förteckning över delegationsbeslut från upphandlingsenheten, 2023-10-30–2023-12-19

Verksamhetsområdeschef VO LSS/Syn/Hör

- Delegationsbeslut T3 2023 enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Regionarkivarie

- Beslut om regiongemensam informationshanteringsplan

Regiondirektör

- Förteckningar över Nationella överenskommelser 2023

Kanslichef

- Förteckning över personuppgiftsbiträdesavtal andra halvåret 2023

Beslutsunderlag

1. Mottagande av donation till lekterapin
2. Mottagande av donation, projektet Smarta sparkar för välgörenhet
3. Minskning av exponering mot svenska företagsobligationer i likviditetsportföljen
4. Minskning av exponering mot svenska företagsobligationer i den medelfristiga likviditetsportföljen
5. Minskning av exponering mot svenska företagsobligationer i pensionsportföljen
6. Ökning av aktieandelen i pensionsportföljen
7. Avskrivning av kundfordringar december 2023
8. Delegationsbeslut Upphandlingsenheten 2023-10-30–2023-12-19
9. Delegationsbeslut T3 2023 enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
10. Beslut om regiongemensam informationshanteringsplan
11. Avskrivning av kundfordringar januari 2024
12. Förteckningar över nationella överenskommelser 2023

13. Nationella överenskommelser 2023 – Ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården
14. PUB-avtal andra halvåret 2023 RS
15. Nationella överenskommelser 2023 - Krisberedskap och civilt försvar
16. Nationella överenskommelser 2023 - Öka antalet vårdplatser
17. Nationella överenskommelser 2023 - Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention
18. Nationella överenskommelser 2023 - God och nära vård

§ 8

Återrapportering från regionstyrelsens temasammanträde 2024-02-07

Dnr NLL-00026-2024

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning

Ordföranden informerar om regionstyrelsens temasammanträde 7 februari 2024 som bestod av följande:

- Patientsäkerhetsberättelsen
- Bokslut
- Lägesuppdatering Cosmic
- Uppdatering av reglementen

§ 9

Delavstämning jämställda beslut juli 2023 - december 2023

Dnr NLL-00052-2024

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lägga utvärderingen till handlingarna.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser jämställda beslut som en viktig del i att uppfylla regionens arbete med jämställdhetsintegrering. För att integrera jämställdhet i allt arbete och alla led av beslutsfattande samt genomförande behöver politiken förses med underlag som innehåller en analys ur ett jämställdhetsperspektiv. Målsättningen med jämställda beslut är att politiken ska få stöd till att fatta beslut som främjar jämställdhet.

Sammanfattning

Regionstyrelsen och regionfullmäktige har beslutat att regionen ska tillämpa jämställda beslut som en del av arbetet med jämställdhetsintegrering. Regionstyrelsen har därefter beslutat att följa arbetet med implementeringen av jämställda beslut genom uppdrag till regiondirektören. Detta är fjärde gången som återrapportering sker till styrelsen. Uppföljningen visar att fortsatt arbete behövs för att vidareutveckla och förbättra regionens jämställdhetsperspektiv i beslutsunderlag.

Beslutsunderlag

Rapport Delavstämning jämställda beslut, september - december 2023

Protokollsutdrag skickas till

Regiondirektör

Avdelningsdirektörer

Divisionschefer

Stabschef

§ 10

Trygghetsskapande åtgärder i anslutning till förlossning

Dnr NLL-00083-2024

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Starta upp ett pilotprojekt i Kiruna gällande trygghetsskapande åtgärder i anslutning till förlossning.
2. Ge regiondirektören i uppdrag att fortsatt säkra plats på patienthotell till födande kvinnor.
3. Återrapportering ska ske till regionstyrelsen senast den 11 september 2024.

Särskilt yttrande

Kenneth Backgård (SJVP) lämnar särskilt yttrande enligt följande:

Trygghetsskapande åtgärder vid förlossningar är en nödvändighet. Revisorerna har också pekat på brister som måste åtgärdas. Införandet av ett särskilt fordon för förlösande kvinnor är en bra pilotåtgärd, som dock inte får ses som en ersättning för förlossningsverksamhet i Kiruna nya sjukhus, som också funnits i det nuvarande. Vi stödjer den föreslagna åtgärden.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på att ytterligare stärka tryggheten för kvinnor och deras familjer före, under och efter förlossning. Pilotprojektet riktar sig främst till födande som har långt avstånd till närmste sjukhus. Ett projekt för ökad trygghet i anslutning till förlossning ligger helt i linje med regionens förflyttning mot en nära vård och målet om en trygg och jämlik vård i hela länet.

Sammanfattning

Den absoluta majoriteten av länets födande uppger en stor nöjdhet med vården före, under och efter förlossning. De känner sig trygga och respektfullt bemötta. Födande som har långt avstånd till närmaste sjukhus uppger dock oftare att de känner sig mindre trygga än kvinnor som bor nära sjukhus. De känner oro för att inte hinna till förlossningsavdelningen i tid samt oro för tidig hemgång. Region Norrbotten initierar därför ett pilotprojekt i Kiruna med syfte att testa åtgärder för att skapa ökad trygghet före, under och efter förlossning.

Projektet kommer bland annat se över former för förbättrad kommunikation och ett ökat stöd för den födande vid övergångar mellan vårdnivåer. Stöd vid transporter och utveckling av en ambulans anpassad för förlossning är tillsammans med särskild utbildning av ambulanspersonal delar av piloten.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Jonsson (V), Birgitta Johansson Huuva (C) och Johannes Sundelin (S) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller förslaget.

Ärendet

Nöjdhet med vården i samband med graviditet och förlossning

Graviditetsenkäten har hitintills gett 3222 norrbottningar möjlighet att dela sina upplevelser av vården i samband med graviditet, förlossning och tiden därefter.

89 procent av deltagarna uppgav att de skulle rekommendera sin mödrahälsovård till någon annan som är gravid och ska föda barn. För förlossningsavdelningarna var motsvarande siffra 88 procent. De allra flesta uppgav att de känt sig trygga och har blivit bemötta med respekt.

I Uppdragsberedningens verksamhetsrapport 2023 fick medborgare i hela länet svara på frågor om sina erfarenheter av vården gällande graviditet, förlossning och den första tiden med barn. Upplevelserna var till stor del positiva, men två förbättringsområden framkom:

- *Oro*. Särskilt personer som har långt avstånd till närmaste förlossningsavdelning. Oron handlade om att inte hinna fram i tid, att åka in för tidigt och bli hemskickad samt att bli hemskickad tidigare än önskat efter förlossning.

- *Brist på information.* Av svaren framkom att det finns en osäkerhet bland kvinnor gällande när de bör och/eller får åka in till förlossningen. Vissa hade uppfattningen att möjlighet att stanna på sjukhuset efter förlossning helt saknas.

Uppdragsberedningen konstaterade sammanfattningsvis ett behov av ytterligare information om rutinerna i samband med förlossning.

Boende på patienthotell

Redan idag finns en möjlighet för kvinnor att övernatta på patienthotell i samband med förlossning. Patienthotellens grunduppdrag är att avlasta slutenvården för patienter som är i behov av sjukhusansluten vård och behandling, men inte kräver inläggning på vårdavdelning. Detta gäller även framgent för födande kvinnor i anslutning till förlossning.

Pilotprojekt Kiruna

För att ytterligare stärka trygghet och kvalitet vid resa till förlossning förbereds nu en pilot i Kiruna med syfte att utreda hur ambulansen ytterligare kan utrustas och personalen utbildas. Detta för att öka tryggheten i omhändertagandet av födande kvinnor vid långa resor.

Ett pilotprojekt med mål att minska oro hos kvinnor/familjer ligger helt i linje med omställningen mot en nära vård. Pilotprojektet ska se över flera aspekter som kan påverka trygghet och säkerhet i anslutning till förlossning. Bland annat ska åtgärder för att stärka vårdkedjan mellan förlossningsvården och barnmorskemottagningarna ske. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för samverkan, utveckling, kompetensförsörjning och en personcentrerad vård.

Ekonomiska konsekvenser

Innan ett eventuellt beslut om breddinförande av trygghetsskapande åtgärder ska ekonomiska konsekvenser analyseras. Projektet sker inom befintlig budget och med stöd av nationella medel.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms ha positiva effekter ur ett jämställdhetsperspektiv. Åtgärder som leder till ökad trygghet före, under och efter förlossning ger positiva effekter för kvinnor och män, flickor och pojkar. Beslutet bedöms ha störst positiv effekt vad gäller födande kvinnors hälsa och trygghet.

Barnrättsperspektiv

Beslutet bedöms påverka barn till stor del. I Sveriges omfattas det ofödda barnet av de rättigheter som fastställts i Barnkonventionen från graviditetsvecka 24. Alla åtgärder som bidrar till en ökad trygghet för familjer före, under och efter förlossning är positiva ur ett barnrättsperspektiv.

Protokollsutdrag skickas till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

Divisionschefer

§ 11

Revisionsrapport Granskning av förlossningsvården RN-23

Dnr NLL-01313-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Ge regiondirektören i uppdrag att återrapportera pågående och planerade åtgärder till regionstyrelsen senast den 10 oktober 2024.
2. Lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Reservationer

Linda Frohm (M), Daniel Bergman (M), Marianne Sandström (SD) och Lars-Åke Vikström (SD) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen välkomnar revisorernas granskning av förlossningsvården och avser fortsätta arbetet i syfte att säkerställa en god förlossningsvård.

Sammanfattning

Regionens revisorer har genomfört en granskning av förlossningsvården. Den samlade bedömningen är att regionstyrelsen inte helt utövat en ändamålsenlig styrning, ledning och intern kontroll så att en tillgänglig och patientsäker vård kan erbjudas invånarna. För att utveckla förlossningsvården lämnar revisorerna fem rekommendationer. Granskningen avser i huvudsak år 2023, men även tidigare år.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD) föreslår att revisorernas rekommendationer antas i sin helhet som beslutspunkt 1, och att befintliga beslutspunkter flyttas ned som ny beslutspunkt 2 respektive 3.

Linda Frohm (M) föreslår en ändring att återrapportering av uppdrag återrapporteras 11 september 2024, samt ett tillägg att regionstyrelsen tar hänsyn till revisorernas rekommendationer.

Marianne Sandström (SD) och Daniel Bergman (M) föreslår bifalla Linda Frohms ändrings- och tilläggförslag.

Camilla Friberg (S), Birgitta Johansson Huuva (C) och Johannes Sundelin (S) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag mot Marianne Sandströms förslag och Linda Frohms förslag och finner att regionstyrelsen bifaller liggande förslag.

Ärendet

Bakgrund

Regionens förtroendevalda revisorer har genomfört en granskning av förlossningsvården i syfte att bedöma om regionstyrelsen utövar en ändamålsenlig styrning och ledning samt intern kontroll över förlossningsvården så att en tillgänglig och patientsäker vård kan erbjudas invånarna. Revisorerna har i sin granskning biträtts av sakkunniga från PwC.

Revisorerna noterar att antalet avvikelser och ärenden till patientnämnden har ökat under perioden 2020–2022, vilket indikerar att åtgärderna inte är tillräckliga och vidtas inte inom rimlig tid. Granskningen avser i huvudsak 2023 men även tidigare år.

Den samlade bedömningen är att regionstyrelsen inte helt utövat en ändamålsenlig styrning, ledning och intern kontroll över förlossningsvården så att en tillgänglig och patientsäker vård kan erbjudas invånarna.

Revisionsfrågor

- Ger planeringen inom förlossningsvården förutsättningar för en patientsäker vård?
- Finns en erforderlig styrning av vårdkedjan (graviditet, förlossning och tiden efter) mellan olika vårdenheter?
- Bedrivs ett patientsäkerhetsarbete inom förlossningsvården som leder till avvikelser, händelseanalyser och Lex Maria anmälningar och vidtas åtgärder utifrån dessa?
- Vidtas erforderliga åtgärder för att säkra kompetensförsörjning och arbetsmiljö inom förlossningsvården på kort och lång sikt?

- Sker en tillräcklig uppföljning och analys av förlossningsvården?

Revisorernas rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnar revisorerna följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Säkerställa ändamålsenliga lokaler för förlossningsverksamheten på Sunderby sjukhus
- Vidta åtgärder för att stärka vårdkedjan mellan förlossningsvården och barnmorskemottagningarna för att skapa bättre förutsättningar för samverkan, utveckling och kompetensförsörjning.
- Säkerställa en långsiktig finansiering av förlossningsvården, utifrån att verksamheten idag är beroende av finansiering från statsbidrag.
- Säkerställa en hållbar kompetensförsörjning inom förlossningsvården, förslagsvis genom att fastställa en kompetensförsörjningsplan samt säkerställa genomförande och uppföljning av planen.
- Bör ta del av Patientnämndens analysrapport avseende avvikelser

Regionens kommentarer till rekommendationerna

Ändamålsenliga lokaler för förlossningsverksamheten på Sunderby sjukhus

Regionstyrelsen beslutade 13 september 2023 att genomföra inriktning av Utvecklingsplan 2022 för Sunderby sjukhus som bland annat omfattar ombyggnation och modernisering vårdavdelningar barnsjukvård och BB/gynekologi. En modernisering och effektivisering av verksamhetslokalerna syftar till att uppfylla nationella lagar och riktlinjer för patientsäkerhet, arbetsmiljö och tillgänglighet samt öka nyttan för patienter och medborgare. Regiondirektören har i uppdrag att ta fram en detaljerad beskrivning av genomförandet med utgångspunkt från inriktningsbeslut och kompletterande utredning.

Vidta åtgärder för att stärka vårdkedjan mellan förlossningsvården och barnmorskemottagningarna

Regionen har ett väl fungerande samarbete på strategisk nivå för att stärka vårdkedjan mellan förlossningsvården och mödrahälsovården i Norrbotten. Bland annat pågår samarbete inom det gemensamma projektet Kvinnors hälsa och förlossningsvård som finansieras via staten och SKR:s överenskommelse om förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa. Målet är att uppnå en mer säker, tillgänglig, personcentrerad, kunskapsbaserad och jämlik vård inom hälso- och sjukvård som bidrar till att främja kvinnors hälsa.

Samarbetet har under 2023 bland annat resulterat i en gemensam amningsstrategi som omfattar förlossningsvården, barnhälsovården och mödravården. Under våren 2024 startar verksamheterna en utökad digital amningsmottagning där digitalt stöd kan ges hemma hos familjerna. För att ytterligare stärka vårdkedjan genomförs årligen gemensamma utbildningar i syfte att följa upp arbetet.

Mödrahälsovårdsöverläkaren (MÖL) på slutenvårdskliniken Verksamhetsområde (VO) Obstetrik och Gynekologi deltar i ledningsmöten och är en viktig länk till primärvården. MÖL har även regelbundna möten med medicinskt ledningsansvarig på förlossningskliniken, samordningsbarnmorska och enhetschefer inom slutenvården. Dessutom samarbetar förlossningsklinikerna i länet vad gäller bemanning och för att behålla kompetens roterar och barnmorskor in till förlossningskliniken, Sunderby sjukhus. Diskussioner pågår om en utökning av samarbetet.

Under 2023 har ett arbete påbörjats för att kunna mäta bilirubinnivåer i hemmet på spädbarn som drabbats av gulsot. Fyra kommuner i Norrbotten kommer vara testkommuner för detta under 2024. Det här sker i nära samarbete mellan primärvård och specialiserad vård.

Kvinnor med långa avstånd till förlossningsenhet i Norrbotten planerar i hög grad sin resa i god tid inför beräknad förlossning. För att kunna vara nära förlossningsenhet finns det tillgång till patienthotell i både Gällivare och Sunderbyn.

Alla kvinnor ska kunna känna sig trygga med att resan till förlossningen ska fungera och att regionen ska erbjuda stöd under resan utifrån det behov som kvinnan har. Kontakt med förlossningsenhet under transport kan ske via telefon eller om transport sker med ambulans så har personalen möjlighet att ha kontakt med förlossningen. Ambulanspersonal hospiterar på förlossning för att upprätthålla och utveckla sin kompetens. För att ytterligare stärka trygghet och kvalitet vid resa till förlossning ser verksamheten nu på att, som en pilot i Kiruna, utreda hur ambulansen ytterligare kan utrustas för att säkert ta hand om födande kvinnor vid långa resor.

Långsiktig finansiering av förlossningsvården

Socialstyrelsen har tagit fram nya riktlinjer, kunskapsstöd och vårdprogram med rekommendationer för mödra- och förlossningsvården i Sverige som innebär att det ställs högre krav på bemanning, kompetens och nya arbetssätt. För att regionen ska leva upp till kraven på en trygg och patientsäker mödravård, förlossning och BB-vård i regionen, regionen delar uppfattningen att det är nödvändigt att säkerställa en långsiktig finansiering. Gällande statsbidrag anser regionen att bidragen borde vara generella i stället för riktade för att bäst kunna anpassas till regionens behov.

Säkerställa en hållbar kompetensförsörjning inom förlossningsvården

En ny reviderad kompetensförsörjningsplan som bland annat innefattar utbildning av fler barnmorskor är framtagen. Sedan 2016 har regionen årligen vidareutbildat fem till sex sjuksköterskor till barnmorska. Utbildningsbidrag utgår och samtliga har erbjudits anställning inom primärvård och slutenvård. Dessutom erbjuds anställda uppgiftsväxling inom klinikerna och olika karriärvägar inom flera specialiteter, till exempel rutinultraljud och abortprocessen. VO Obstetrik/Gynekologi deltar även i konferenser och mässor för att marknadsföra kliniken utanför regionen. Kliniken har lång erfarenhet av utlandsrekryteringar, bland annat läkare och barnmorskor från Finland och Grekland.

Regionstyrelsen bör ta del av Patientnämndens analysrapport avseende avvikelser

Patientnämnden och dess kansli informerar årligen regionstyrelsen om avvikelser i delårs- och årsrapporter. Utöver den årliga redovisningen har patientnämndens kansli upprättat en rapport med fokus på obstetrik och gynekologi för perioden 2020-augusti 2022. Syftet var synliggöra anmälda klagomål och synpunkter med anledning av det ökade antalet ärenden under 2021. Rapporten redovisades till regionstyrelsen i december 2022.

Av rapporten framgår att antalet ärenden ökade under åren 2019–2020 med en tydlig ökning under 2021. Klagomålen avsåg framför allt missnöje med vård och behandling, kommunikationen med vårdpersonal samt väntetider och tillgänglighet till vård. Ökningen av antal klagomål kan delvis förklaras av pandemin och dess effekter på vården samt resursbrist.

Jämställdhetsperspektiv

För att uppnå nationella mål är det viktigt att regionen följer nationella riktlinjer och kunskapsstöd för förlossningsvården så att kvinnor blir delaktiga i beslut som rör deras reproduktiva hälsa innan, under och efter graviditeten.

Barnrättsperspektiv

Åtgärderna är uppenbart för barnets bästa och följer aktuell lagstiftning för barns rättigheter, där det fastställs att barnet behöver särskilt skydd och särskild omvårdnad, såväl före som efter födelsen. Det är angeläget att vidta alla tänkbara åtgärder för att förbättra vården under såväl fostertiden och som när barnet är nyfött, både för mödrar och spädbarn.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport Granskning av förlossningsvården RN-23

Protokollsutdrag skickas till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

HR-direktör

Divisionschef Läns 1

Divisionschef Läns 2

Divisionschef Regionstöd

§ 12

Motion 1-2023 om införande av arbetssättet ”En födande - en barnmorska”

Dnr NLL-00298-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att motionen anses besvarad.

Reservationer

Marianne Sandström (SD), Lars-Åke Vikström (SD) och Linda Frohm (M) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på att verksamheterna följer Socialstyrelsens rekommendationer om kontinuerligt stöd av en barnmorska under förlossningens aktiva fas. Detta för att öka den födandes känsla av trygghet. Enligt rådande forskning minskar dock inte risken för komplikationer för barn eller gravid/födande jämfört med ett sedvanligt arbetssätt där barnmorskan har hand om flera. Nuvarande arbetssätt inom Region Norrbotten stämmer väl överens med såväl Socialstyrelsens som Barnmorskeförbundets rekommendationer varför motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Veronica Wahlström (M) yrkar att:

- Region Norrbotten inför arbetssättet en födande – en barnmorska.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur målet ska nås, med konkreta åtgärder samt beräkning på hur mycket resurser som behöver tillföras förlossningsvården för att nå målet.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M), Kenneth Backgård (SJVP), Marianne Sandström (SD) och Daniel Bergman (M) föreslår bifalla motionen.

Camilla Friberg (S) och Birgitta Johansson Huuva (C) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag att anse motionen besvarad mot bifall av motionen och finner att regionstyrelsen bifaller liggande förslag att anse motionen besvarad.

Ärendet

Motionen

Motionären lyfter fördelarna med att införa Arbetssättet *En födande – en barnmorska*. Arbetssättet innebär att den födande kvinnan tidigt i den aktiva fasen av en förlossning informeras om vem som kommer att vara hennes barnmorska under födseln. Utsedd barnmorska behöver under den aktiva förlossningen enbart fokusera på en födande.

Barnmorskeförbundet har enligt motionären funnit att detta arbetssätt visat sig kunna leda till minskat behov av smärtlindring, minskat antal akuta ingrepp samt till ett kortare förlossningsförlopp.

Motionären menar att införandet av arbetssättet skulle vara en tydlig signal på hur regionen anser att bemanningen på våra förlossningskliniker ska vara och därför vara ett led i arbetet för att Region Norrbotten ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Socialstyrelsens rekommendationer 2023

Kontinuerligt stöd av en barnmorska

Högt prioriterat är att erbjuda kontinuerligt stöd av en barnmorska under förlossningens aktiva fas. Barnmorskan bör då endast arbeta med en födande i taget. Stödet kan öka den födandes trygghet, vilket har stor betydelse för upplevelsen av vården. Risken för komplikationer minskar dock inte jämfört med ett sedvanligt arbetssätt där barnmorskan har hand om flera födande samtidigt, enligt de studier som finns där barnmorskor ger stödet.

Nuläge Region Norrbotten

Regionen arbetar redan idag i största möjligaste mån med en barnmorska per födande. Koordinator fördelar patienter utifrån barnmorskans kompetens men även utifrån vilken förlossningsfas kvinnorna befinner. I de senare faserna ansvarar barnmorskan endast för en födande, det är sällan nödvändigt att barnmorskan byts ut.

På förlossningen i Gällivare är man en barnmorska per födande. Detta då det är en liten klinik och då grundbemanningen räcker för detta.

Även på Sunderby sjukhus tilldelas den födande en barnmorska som följer med hela vägen. Här förekommer det dock att ansvarig barnmorska har ansvar för andra födande, såsom till exempel induktioner (igångsättning av förlossning) och kontroller av andra födande i de tidigare faserna av förlossningsarbetet.

Bemanning

Det råder i länet såväl som nationellt en brist på barnmorskor. Regionen arbetar intensivt med rekryteringsåtgärder där den nystartade vidareutbildningen till barnmorskor på distans är en viktig faktor. En ny reviderad kompetensförsörjningsplan som bland annat innefattar utbildning av fler barnmorskor är framtagen.

Jämställdhetsperspektiv

En väl fungerande förlossningsvård är en fråga av stor betydelse för jämställdheten. Att på förlossningsområdet, likväl som andra områden, följa Socialstyrelsens rekommendationer för en evidensbaserad, god och jämlik vård bedöms ha en positiv effekt på jämställdheten.

Barnrättsperspektiv

Beslutet att följa Socialstyrelsens rekommendationer inom hela barn- och mödravården bedöms vara positivt ur ett barnrättsperspektiv.

Beslutsunderlag

Motion 1–2023 om införande av arbetssättet En födande – en barnmorska.

Protokollsutdrag skickas till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

Divisionschefer

§ 13

Motion 7-2023 om Region Norrbotten som en attraktiv arbetsgivare med rättvisa löner

Dnr NLL-00369-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att motionen anses vara besvarad.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen delar motionärens uppfattning gällande lönesatsningar och mandat för enhetschefer. Styrelsen konstaterar dock att det i dagsläget redan genomförs satsningar i linje med motionärens förslag.

Sammanfattning

Erica Sjöö (SJVP) yrkar i en motion att:

- Region Norrbotten genomför fortsatta lönesatsningar till alla yrkeskategorier med målsättning att säkerställa rättvisa löner som ligger lägst i nivå med riksmedianen.
- I linje med införandet av tillitsbaserad styrning snarast flyttar ner befogenheter i regionorganisationen i syfte att ge enhetschefer i samarbete med personalgrupperna ett större mandat.

Ärendets behandling under sammanträdet

Kenneth Backgård (SJVP), Doris Messner (SJVP) och Linda Frohm (M) föreslår bifalla motionen.

Linda Jonsson (V) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag att anse motionen besvarad mot bifall av motionen och finner att regionstyrelsen bifaller liggande förslag att anse motionen besvarad.

Ärendet

Lönesatsningar inom Region Norrbotten

Inför varje löneöversyn analyseras lönenivåerna i Region Norrbotten och jämförs med Sverige i övrigt. Därutöver inhämtas information från verksamheten och fackliga parter gällande behov av prioriteringar för att göra en samlad bedömning av löneprioriteringar.

Under 2022 genomfördes extra lönesatsningar för paramedicinska grupper, grupper inom kommunals avtalsområde, grupper inom vårdförbundets avtalsområde, tandvårdspersonal samt nyckelpersoner inom IT/MT, lönehandläggare och löneingenjörer. Löneöversynen 2023 resulterade i ett generellt högre utfall än tidigare år. Dessutom gjordes särskilda prioriteringar inom vårdförbundets avtalsområde, yrkesgrupper inom läkarförbundets avtalsområde och chefer på C-nivå.

Det finns ett fortsatt behov och en ambition att arbeta med frågan långsiktigt ur ett lönestrategiskt perspektiv, vilket också är i linje med Region Norrbottens strategi för kompetensförsörjning.

Befogenheter i regionorganisationen

Som en del i införandet av tillitsbaserat ledarskap har mandatet att sätta lön på medarbetarnivå vid nyanställning redan förflyttats till chefslinjen. Beslutet gäller från 1 november 2023. För beslutsmandat närmare verksamheten ser regionen över delegationsordningen och förflyttning av vissa arbetsuppgifter från högre chefsnivåer till nästa nivå.

Jämställdhetsperspektiv

Löneskillnaderna mellan kvinnor och män har minskat i alla sektorer sedan 2005. Det har bland annat bottnat i att flera stora kvinnodominerade yrken haft en högre löneutveckling än genomsnittet. Flera av dessa yrken finns i kommuner och regioner. Region Norrbotten ska varje år genomföra en lönekartläggning för att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga löneskillnader som har samband med kön.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet påverkar inte alls barn.

Beslutsunderlag

Motion 7–2023 om Region Norrbotten som en attraktiv arbetsgivare med rättvisa löner

Protokollsutdrag skickas till

HR-direktör

§ 14

Angående Socialstyrelsens rekommendation gällande screening för bröstcancer 2023

Dnr NLL-01346-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Föreslå regionfullmäktige besluta att återkalla tidigare beslut avseende avgiftsfri mammografiscreening för kvinnor över 74 år och att anta Socialstyrelsens rekommendation gällande screening för bröstcancer.
2. Under förutsättning att regionfullmäktige bifaller beslutspunkt 1 att uppföljning av deltagande i mammografiscreening ska återrapporteras till regionstyrelsen senast den 12 december 2024.

Reservationer

Marianne Sandström (SD), Lars-Åke Vikström (SD) och Linda Frohm (M) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsanteckning

Kenneth Backgård (SJVP) och Doris Messner (SJVP) avstår från deltagande i beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten ser positivt på Socialstyrelsens nya rekommendationer gällande screening för bröstcancer då dessa stämmer väl överens med den samlade forskningen på området. Regionstyrelsen anser att det är av yttersta vikt att de patienter som inte ingår i screeningsprogrammen vid egen misstanke om cancer bedöms av läkare. Läkarens bedömning ligger sedan till grund för eventuella följande undersökningar. Region Norrbotten följer de nationella rekommendationerna vid samtliga screeningsprogram och anser inte att mammografiscreening ska handhas på sätt som strider mot nationella rekommendationer och det samlade evidensläget.

Sammanfattning

Statens berednings- och utvärderingsinstitut genomförde 2022 en översikt av den samlade evidensen kring mammografiundersökningar och screening. Med den som underlag publicerade Socialstyrelsen i maj 2023 nya rekommendationer där det tydligt framkom att man inte rekommenderade regionerna att screena personer som fyllt 74 år.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Jonsson (V) föreslår att beslutspunkt 1 och 2 sammanfogas samt att beslutspunkt 3 ändras så att den fattas av regionstyrelsen med villkoret att regionfullmäktige bifaller föregående punkt.

Camilla Friberg (S) och Birgitta Johansson Huuva (C) föreslår bifalla Linda Jonssons ändringsförslag.

Marianne Sandström (SD) föreslår att avslå beslutspunkt 1 och 2 om att anta Socialstyrelsens rekommendationer och att återkalla tidigare beslut om att införa avgiftsfri mammografiscreening för kvinnor över 74 år, samt att bifalla beslutspunkt 3 om att uppföljning av deltagande i mammografiscreening ska återrapporteras till regionstyrelsen.

Linda Frohm (M) föreslår bifalla Mariannes förslag.

Linda Frohm (M) föreslår ett tillägg att undersöka möjligheten att koppla forskningsprojekt till screening på åldersspann.

Marianne Sandström (SD) föreslår bifalla Linda Frohms tilläggsförslag.

Camilla Friberg (S) föreslår avslå Linds Frohms tilläggsförslag.

Beslutsgång

Ordförande Linda Jonssons ändringsförslag mot Marianne Sandströms förslag och Linda Frohms förslag och finner att regionstyrelsen bifaller Linda Jonssons förslag.

Ärendet

Bakgrund

Region Norrbotten beslutade i november 2020 att utöka åldersspannet för mammografiscreening att gälla till och med 80 års ålder.

I december 2021 beslutades att mammografiscreening för kvinnor upp till och med 80 år ska vara avgiftsfri.

Mammografiscreening är kostnadsfri för patienten. Den som inte omfattas av screeningsprogrammet har möjlighet att begära remiss vid ett planerat läkarbesök eller kontakta mammografirådgivningen för en bedömning och eventuell remiss till mammografi.

Socialstyrelsen har genomfört en kunskapsöversyn på området och publicerade i maj 2023 nya rekommendationer på området.

Socialstyrelsens rekommendationer maj 2023.

Socialstyrelsens rekommendation *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019:14)* anger vilka som ska screenas för bröstcancer.

Socialstyrelsens rekommendation gällande avgiftsfri screening

Följande villkor gäller för screening för bröstcancer i dag, enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019:14) om villkor för avgiftsfri screening:

- 3 § Regionerna ska erbjuda avgiftsfri screening för bröstcancer med mammografi var 18–24:e månad till personer som vid födseln har tillskrivits det juridiska könet kvinna och tillhör åldersgruppen 40–74 år.
- 4 § Screeningen ska inte erbjudas, om det i det enskilda fallet är olämpligt eller obehövligt av medicinska skäl.

Medicinska skäl kan exempelvis vara att en person har fått eller ska få motsvarande undersökning i annan vård och behandling eller har genomgått ett kirurgiskt ingrepp som minskar risken för bröstcancer

I föreskriften ges även en förtydligande rekommendation om vilken åldersgrupp som inte bör erbjudas screening. Socialstyrelsen rekommenderar regionerna att inte erbjuda screening för bröstcancer till personer över 74 år. Personer som söker vård för symtom på bröstcancer behöver dock alltid utredas och följas upp enligt gällande rutiner, oavsett ålder.

Motivering till Socialstyrelsens förslag gällande åldersspann:

- Det är inte klarlagt att screening efter 74 år har fördelar
- Det saknas kunskap om effekten av screening för bröstcancer efter 74 års ålder.

- Det går inte att fastställa att eventuella positiva effekter överväger de negativa.
- Det är inte säkert att dödligheten i bröstcancer skulle minska tack vare upptäckterna i screeningen.
- Man skulle också riskera onödig behandling av cancer som aldrig hade gett symtom under patientens livstid.

Eftersom screening alltid kan innebära negativa effekter är den bara motiverad om det finns tillräckligt stora positiva effekter, i form av minskad sjuklighet och dödlighet. Exempel på negativa effekter med screening är risker relaterade till strålning, risk för onödig oro, överdiagnostik och överbehandling. Aktuell forskning har inte kunnat påvisa positiva effekter för screening av kvinnor över 74 år i den omfattning att screening kan anses överväga de negativa effekterna.

En övre åldersgräns på 74 år stämmer samtidigt väl överens med europeiska riktlinjer på området. Socialstyrelsen bedömer därmed att regionerna inte bör erbjuda screening för bröstcancer till personer över 74 år. Personer som söker vård för symtom på bröstcancer behöver dock alltid utredas och följas upp enligt gällande rutiner, oavsett ålder.

Nuläge Region Norrbotten

Bild- och funktionsmedicin följer Socialstyrelsens rekommendationer och erbjuder kostnadsfri screening var 18-24:e månad till kvinnor mellan 40 och 74 år.

Kvinnor som inte ingår i screeningintervallet och har symtom ska vända sig till hälsocentral eller mammografirådgivningen för bedömning om remiss till mammografi.

Lagrum

Enligt strålskyddslagen får strålning endast ske om det bevisligen gagnar individen. Eftersom mammografi är en röntgenundersökning går undersökningen under strålskyddslagen.

Åldersgränserna för bröstcancerscreeningen är satta enligt evidens om nytta med undersökningen och inom vilka åldrar man på gruppnivå kan se minskad dödlighet i bröstcancer. Utan giltiga skäl blir undersökningen olaglig.

Enligt Hälso- och sjukvårdslagens grundläggande etiska prioriteringsriktlinjer ska åtgärder prioriteras efter vilken effekt de bedöms ha på hälsan (behovs och solidaritetsprincipen) och alla ha samma rättigheter (människovärdesprincipen) Enligt den sista och underordnade kostnadseffektivitetsprincipen ska resurserna användas effektivt och där de får mest effekt.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms vara positivt för jämställdheten mellan kvinnor och män. Detta då beslutet leder till att regionen vid all screeningverksamhet, för såväl kvinnor som män, följer Socialstyrelsens rekommendationer och aktuellt evidensläge. Endast kvinnor erbjuds mammografiscreening, medan män och kvinnor som inte ingår i screeningprogrammet men som har risk för att utveckla bröstcancer genomgår mammografi på remiss efter läkarbedömning.

Barnrättsperspektiv

Beslutet påverkar inte barn då mammografiscreening endast sker i åldersgruppen 40–74 år.

Beslutsunderlag

1. RF beslut 211123–24 § 106 Motion 1–2020 om avgiftsfri mammografiscreening för kvinnor över 74 år.
2. Socialstyrelsens rekommendation Screening för bröstcancer maj 2023.

Protokollsutdrag skickas till

Divisionschefer

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör

§ 15

Motion 16-2023 om mammografi för kvinnor över 74 år

Dnr NLL-00832-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att avslå motionen.

Reservationer

Marianne Sandström (SD), Lars-Åke Vikström (SD) och Daniel Bergman (M) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsanteckning

Kenneth Backgård (SJVP) och Doris Messner (SJVP) avstår från deltagande i beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

I maj 2023 publicerades Socialstyrelsens nya rekommendationer gällande screening av bröstcancer. Socialstyrelsen rekommenderar regionerna att inte erbjuda screening för bröstcancer till personer över 74 år. Detta då aktuell forskning inte kunnat påvisa positiva effekter på överlevnaden samtidigt som negativa effekter i form av utsatthet för strålning, oro, överdiagnostik och överbehandling kan konstateras i åldersgruppen. Region Norrbotten beslutar därför att följa Socialstyrelsens rekommendationer gällande screening av bröstcancer och avslå motionen

Sammanfattning

Håkan Kero, Margareta Törelid Haapaniemi och Marita Wikberg (KD) yrkar att regionfullmäktige beslutar att Region Norrbotten tar bort åldersgränsen på 74 år och kallar alla kvinnor efter fyllda 75 - 80 år till mammografi.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Jonsson (V) föreslår bifalla liggande förslag.

Marianne Sandström (SD) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer bifall mot avslag och finner att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att avslå motionen.

Ärendet

Motionen

Motionärerna lyfter att mammografi har gjort att fler överlever cancer genom att sjukdomen upptäcks tidigt. Ju tidigare upptäckten görs desto större möjlighet att överleva. Därför är det enligt motionärerna av största vikt att få så många kvinnor som möjligt att delta i mammografi.

Bakgrund

Region Norrbotten beslutade i november 2020 att utöka åldersspannet för mammografiscreening att gälla till och med 80 års ålder.

I december 2021 beslutades att mammografiscreening för kvinnor upp till och med 80 år ska vara avgiftsfri.

Socialstyrelsen har genomfört en kunskapsöversyn på området och publicerade i maj 2023 nya rekommendationer på området.

Socialstyrelsens rekommendationer maj 2023

Socialstyrelsens rekommendation *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019:14)* anger vilka som ska screenas för bröstcancer.

Socialstyrelsens rekommendation gällande avgiftsfri screening

Följande villkor gäller för screening för bröstcancer i dag, enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019:14) om villkor för avgiftsfri screening:

- 3 § Regionerna ska erbjuda avgiftsfri screening för bröstcancer med mammografi var 18–24:e månad till personer som vid födseln har tillskrivits det juridiska könet kvinna och tillhör åldersgruppen 40–74 år.
- 4 § Screeningen ska inte erbjudas om det i det enskilda fallet är olämpligt eller obehövt av medicinska skäl.

Medicinska skäl kan exempelvis vara att en person har fått eller ska få motsvarande undersökning i annan vård och behandling eller har genomgått ett kirurgiskt ingrepp som minskar risken för bröstcancer.

I föreskriften ges även en förtydligande rekommendation om vilken åldersgrupp som *inte* bör erbjudas screening:

Socialstyrelsen rekommenderar regionerna att inte erbjuda screening för bröstcancer till personer över 74 år. Personer som söker vård för symtom på bröstcancer behöver dock alltid utredas och följas upp enligt gällande rutiner, oavsett ålder.

Motivering till Socialstyrelsens förslag gällande åldersspann:

- Det är inte klarlagt att screening efter 74 års ålder har fördelar.
- Det saknas kunskap om effekten av screening för bröstcancer efter 74 års ålder.
- Det går inte att fastställa att eventuella positiva effekter överväger de negativa.
- Det är inte säkert att dödligheten i bröstcancer skulle minska tack vare upptäckterna i screeningen.
- Man skulle också riskera onödig behandling av cancer som aldrig hade gett symtom under patientens livstid.

Eftersom screening alltid kan innebära negativa effekter är den bara motiverad om det finns tillräckligt stora positiva effekter i form av minskad sjuklighet och dödlighet.

Aktuell forskning har inte kunnat påvisa positiva effekter för screening av kvinnor över 74 år i den omfattning att screening kan anses överväga de negativa effekterna.

Exempel på negativa effekter med screening är risker relaterade till strålning, risk för onödig oro, överdiagnostik och överbehandling.

En övre åldersgräns på 74 år stämmer väl överens med europeiska riktlinjer på området. Socialstyrelsen bedömer därmed att regionerna inte bör erbjuda screening för bröstcancer till personer över 74 år. Personer som söker vård för symtom på bröstcancer ska dock alltid utredas och följas upp enligt gällande rutiner, oavsett ålder.

Nuläge Region Norrbotten

Bild- och funktionsmedicin följer Socialstyrelsens rekommendationer och erbjuder kostnadsfri screening var 18-24:e månad till kvinnor mellan 40 och 74 år.

Kvinnor som inte ingår i screeningintervallet och har symtom ska vända sig till hälsocentral eller mammografirådgivning för bedömning om eventuell remiss till mammografi.

Lagrum

Eftersom mammografi är en röntgenundersökning går undersökningen under strålskyddslagen. Enligt strålskyddslagen får strålning endast ske om det bevisligen gagnar individen.

Åldersgränserna för bröstcancerscreeningen är satta efter evidens om nytta med undersökningen och inom vilka åldrar man på gruppnivå kan se minskad dödlighet i bröstcancer. Utan giltiga skäl blir undersökningen olaglig.

Omvärldsbevakning

En övre åldersgräns för mammografiscreening på 74 år stämmer överens med gällande europeiska riktlinjer på området. Screeningprogrammet bestäms och regleras av Socialstyrelsen. Den svenska mammografiscreeningen mellan 40–74 år står sig väl, med ett brett intervall, i ett internationellt perspektiv. Det är Sverige tillsammans med ett par andra länder som erbjuder screening för kvinnor mellan 40–74 år, medan EU:s egna rekommendationer gäller mellan 50–69 år. Åldersspannet 50–69 år gäller i de flesta andra länder internationellt.

Ingen region i Sverige erbjuder i dagsläget mammografiscreening till kvinnor över 74 år. Ingen region erbjuder avgiftsfri screening för kvinnor i åldern 74 - 80 år.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms vara positivt för jämställdheten mellan kvinnor och män, Detta då beslutet leder till att regionen vid all screeningverksamhet, för såväl kvinnor som män, följer Socialstyrelsens rekommendationer och aktuellt evidensläge.

Barnrättsperspektiv

Beslutet påverkar inte barn då mammografiscreening endast sker i åldersgruppen 40–84 år.

Beslutsunderlag

Motion 16–2023 om mammografi för kvinnor över 74 år.

RF beslut 211123–24 § 106 Motion 1–2020 om avgiftsfri mammografiscreening för kvinnor över 74 år.

Socialstyrelsens rekommendation Screening för bröstcancer.

Protokollsutdrag skickas till

Divisionschefer

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör

§ 16

Remiss av betänkandet (SOU 2023:56) Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier, S2023/02669

Dnr NLL-01381-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lämna yttrande enligt förslaget.

Reservationer

Marianne Sandström (SD) och Lars-Åke Vikström (SD) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning

Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag som syftar till att stärka smittskyddet för vissa grupper inom socialtjänsten och att göra en översyn av bestämmelserna om smittbärrpenning. Utredningen föreslår en lagändring som innebär att en ny smittskyddsåtgärd, flyttning, införs i smittskyddslagen. Utredningen anser däremot inte att det bör införas någon ytterligare möjlighet till provtagning med tvång än den som redan finns i smittskyddslagen. Vidare har en översyn av smittbärrpenningen gjorts, men där lämnas inga förslag till förändringar i lagstiftningen.

Region Norrbotten ställer sig i huvudsak bakom de föreslagna förändringarna. De synpunkter som lämnas berör främst förslaget om krav på beslut från smittskyddsläkare vid flytt av personer som bär på eller kan antas ha varit utsatt för smitta av en samhällsfarlig sjukdom.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD) föreslår avslå liggande förslag.

Camilla Friberg (S) och Birgitta Johansson Huuva (C) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer bifall mot avslag och finner att regionstyrelsen bifaller förslaget.

Ärendet

Stärkt smittskydd för vissa grupper inom socialtjänsten

Utredningen har övervägt att lämna förslag som innebär att tillfällig isolering ska kunna ske på de boendeformer som omfattas av uppdraget. Utredningens bedömning är att befintliga bestämmelser i smittskyddslagen om karantän och isolering inte är anpassade för SoL- och LSS-boenden och de personer som bor där.

Det bör dock av principiella, etiska och praktiska skäl inte införas en möjlighet att genomföra tillfällig isolering inom dessa boendeformer. Det kommer i vissa fall inte vara möjligt att med samtycke hålla personer åtskilda av smittskyddsskäl inom de boendeformer som omfattas av uppdraget samtidigt som de möjligheter att använda tvång som finns i lagstiftningen inte är tillräckligt väl anpassade för att uppnå det syftet med lindrigast möjliga tvångsingripande.

I utredningen föreslår därför att det införs en ny smittskyddsåtgärd i Smittskyddslagen (SmL 2004:168) som innebär en möjlighet att utan samtycke kunna flytta en boende som är eller kan antas vara smittad av samhällsfarlig sjukdom, som på grund av exempelvis demenssjukdom eller intellektuell funktionsnedsättning har en oförmåga att följa instruktioner och förhållningsregler enligt SmL, och därmed riskerar att smitta andra i sin omgivning.

Förändringar i Smittskyddslagen (SmL 2004:168)

I betänkandet föreslås en ändring i texten i SmL 3 kap. 9 § enligt nedan:

”Smittskyddsläkaren får efter anmälan av en kommun besluta att den som bor på (..) och som bär på eller kan antas ha varit utsatt för smitta av en samhällsfarlig sjukdom och genom sitt beteende sannolikt kommer att utsätta någon annan för omedelbar risk att smittas, ska flyttas till en viss byggnad eller en avgränsad del av en byggnad inom en sådan boendeform. Ett sådant beslut innebär förbud att lämna byggnaden eller del av byggnaden samt förbud att ta emot besök där”.

Flyttning kan bland annat underlätta genomförandet av vissa moment av kohortvård. Förslaget omfattar personer som bor i de boendeformer som avses i 5 kap. 5 och 7 §, 7 kap. 1 § 2 och 3 SoL och i bostad med särskild service enligt 9 § 8 och 9 LSS. Förslaget innebär att smittskyddsläkaren, efter anmälan från kommunen, beslutar om flyttning. Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram en vägledning för den föreslagna smittskyddsåtgärden.

Befintlig reglering av smittskyddsåtgärder inom de boendeformer som omfattas av utredningens uppdrag behöver inte kompletteras på annat sätt än genom detta förslag. Enligt utredningen finns det nödvändigt lagstöd för att erbjuda och utföra provtagning av de personer som bor inom boendeformerna. Det bör inte införas någon ytterligare möjlighet att förena provtagning med tvång än den som redan finns i smittskyddslagen och som bland annat förutsätter misstanke om allmänfarlig sjukdom.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningens konklusion är att föreslagna åtgärder inte kommer att innebära en ökad arbetsbelastning för smittskyddsverksamhet och anser därför att inga medel behöver tillföras de lokala smittskydden.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet bedöms inte påverka barn alls. Flytt med stöd av det nya förslaget innebär förbud att ta emot besök, vilket påverkar såväl boende som anhöriga eller närstående. Regionen ställer sig därför bakom förslaget om att smittskyddsläkaren i det enskilda fallet får medge undantag från förbudet att ta emot besök, förutsatt att formerna för besöket sker kontrollerat och på ett säkert sätt.

Beslutsunderlag

1. Remiss Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier (SOU 2023:56)
2. Remissyttrande över betänkandet (SOU 2023:56) Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier.

Protokollsutdrag skickas till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

Stabschef

§ 17

Patientsäkerhetsberättelse Region Norrbotten 2023

Dnr NLL-00035-2024

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att godkänna patientsäkerhetsberättelsen 2023.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen vill understryka att det systematiska patientsäkerhetsarbetet ska vara högt prioriterat i regionen, med inriktning på att tidigt identifiera risker och förebygga att patienter drabbas av vårdskador. Patienter och närstående ska ges möjlighet att vara delaktiga i patientsäkerhetsarbetet och deras synpunkter ska tas tillvara. Det är angeläget att säkerställa en hög kunskapsnivå bland regionens medarbetare på alla nivåer och att det systematiska förbättringsarbetet utvecklas med god uppföljning som grund.

Sammanfattning

Andelen vårdskador har minskat 2023. Patientsäkerhetsarbetets fokus har varit att höja kunskap och kompetens inom området samt att implementera regionens handlingsplan för patientsäkerhet, vilken utgör ett stöd för verksamheterna i det systematiska patientsäkerhetsarbetet. Arbetet med omställningen till god och nära vård har pågått under året och kommer även fortsättningsvis vara en viktig komponent för ökad patientsäkerhet. Verksamheterna rapporterar att patientsäkerheten har påverkats av svårigheter att rekrytera nya medarbetare och upprätthålla vårdplatser.

Ärendets behandling under sammanträdet

Birgitta Johansson Huuva (C) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller förslaget.

Omröstningsresultat

Ärendet

Bakgrund

I regionens patientsäkerhetsberättelse presenteras resultat, uppföljningar från mätningar, journalgranskning och egenkontroller. Patientsäkerhetsberättelsen utgår från kraven i föreskriften om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) samt inkluderar även informationssäkerhet och strålsäkerhet.

Resultat

Vårdskadorna har minskat 2023. Vårdrelaterade infektioner är fortfarande det största vårdskadeområdet, följt av trycksår och blåsöverfyllnad. Region Norrbotten har, trots denna minskning, en hög andel trycksår, vårdrelaterade infektioner och låg följsamhet till hygienföreskriften jämfört med andra regioner.

Antalet lex Maria ärenden (43) är färre jämfört med föregående år. Vanligaste orsaken till lex Maria-anmälan är självmord följt av fördröjd behandling/diagnos och allvarlig fallhändelse.

Antalet klagomål har ökat, framför allt de klagomål som gått direkt till vården. De vanligaste klagomålen är synpunkter på vård och behandling, bristfällig tillgänglighet samt bristfällig återkoppling.

Regionen har under 2023 journalgranskat de patienter där det fanns upprättat en avvikelse på grund av vårdplatsbrist under år 2022. En åtgärd kopplad till de patientsäkerhetsrisker som identifierats för patienter på akutmottagningen som väntar på en vårdplats inom slutenvård. I granskningen framkom vilka vårdskador patienterna drabbas av och hur långa väntetiderna på akutmottagningen kan vara.

Framtida patientsäkerhetsarbete

Patientsäkerhetsarbetet för 2024 kommer att inrikta sig på höjd kompetens inom patientsäkerhetsområdet samt att fortsatt implementera och uppdatera handlingsplanen för patientsäkerhet. Insatser behöver vidtas för att minska och förebygga vårdskador. Arbetet kommer att fortsätta med att höja följsamheten till basala hygien- och klädföreskrifter och att implementera den framtagna ”Vägledningen för vårdhygieniskt arbete” i verksamheterna.

Det finns också ett behov av att utveckla metoder och verktyg i patientsäkerhetsarbetet med fokus på förbättrade uppföljningssystem, för att på ett överskådligt sätt kunna visualisera och följa upp resultat och trender såväl inom området patientsäkerhet som vårdkvalitet. Detta med anledning av förändrat nationellt stöd vad gäller mätningar och databaser.

Arbete med arbetssätt och struktur för utredningar av allvarliga händelser i vården behöver vara fortsatt prioriterat i syfte att förbättra utredningstider och utredningskvalitet. Under året kommer en analys av regionens patientsäkerhetsarbete att genomföras som förväntas ge en beskrivning av nuläge och visa på vilka insatser som behöver vidtas för att stärka patientsäkerheten.

Ekonomiska konsekvenser

Att arbeta förebyggande och minska antalet vårdskador leder inte enbart till ett reducerat lidande för den enskilde patienten och färre återinskrivningar, utan även minskade kostnader för regionen. Det frigör dessutom utrymme för vård av fler patienter och kortare vårdtider.

Jämställdhetsperspektiv

I 2023 års uppföljningar ses att något fler män än kvinnor drabbas av vårdskador. När det gäller suicid, som blivit föremål för en anmälan enligt lex Maria, är antalet kvinnor fler i jämförelse med männen. Det resultatet skiljer sig från tidigare år. Det är fler kvinnor som lämnat in synpunkter och klagomål på vården till vårdgivaren och till patientnämnden. Antalet lex Maria anmälningar är också fler för kvinnor än för männen. Det är angeläget att följa upp och analysera bakomliggande orsaker till resultatet.

Barnrättsperspektiv

Det systematiska patientsäkerhetsarbetet omfattar även barn och ungdomar. Att arbeta förebyggande för att minska vårdskador och identifiera risker för vårdskador är viktigt för samtliga patienter som besöker vården i regionen, oavsett ålder. Andelen vårdskador, klagomål eller avvikelser inom åldersgruppen 0–18 år är dock för få till antalet för att kunna dra några slutsatser av resultatet.

Beslutsunderlag

Patientsäkerhetsberättelse Region Norrbotten 2023

Protokollsutdrag skickas till

Divisionschef division Nära

Divisionschef division Länssjukvård 1

Divisionschef division Länssjukvård 2

Divisionschef division Funktion

Divisionschef division Regionstöd

Hälso- och sjukvårdsdirektör

§ 18

Verksamhetsbidrag till Funktionsrätt Norrbotten 2024

Dnr NLL-01638-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att bevilja verksamhetsbidrag med 1,7 miljoner kronor till Funktionsrätt Norrbotten för perioden 1 januari 2024 till och med 30 juni 2024.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten ser positivt på att fortsatt stödja det arbete som Funktionsrätt Norrbotten utför i länet. Det är av yttersta vikt att säkerställa att organisationen framöver redovisar enligt fastställt regelverk så att regionen kan följa upp att insatserna som genomförs bidrar till en god och jämlik hälsa, ökad jämställdhet, ett hållbart län samt att barns rättigheter beaktas.

Ärendet

Bakgrund

Den 9 november 2022 beslutade regionstyrelsen att bevilja 1,7 miljoner kronor i verksamhetsbidrag till Funktionsrätt Norrbotten för perioden 1 januari 2023 till 30 juni 2023. Regiondirektören gavs även i uppdrag att återrapportera följsamhet till nytt regelverk senast 30 juni 2023. Vidare fastställs att Funktionsrätt ska redovisa enligt det nya regelverket från och med verksamhetsberättelsen för 2022.

Funktionsrätt Norrbotten har rapporterat om svårigheter att uppfylla de specifika villkoren i regelverket. Av den verksamhetsrapport som inkom under våren 2023 framkom godkända och icke godkända kostnader för varje länsförening samt medlemsantal. Vid förfrågan kompletterades dessa även med köns- och åldersuppdelad statistik för de länsföreningar som kunnat inhämta sådana uppgifter.

Nuläge

Regionstyrelsen beslutade den 13 juni 2023 dels att bevilja verksamhetsbidrag till Funktionsrätt Norrbotten för resterande del av 2023, dels att organisationen senast den 30 april 2024 skriftligen ska återrapportera arbetsutvecklingen med att följa det nya regelverket.

Dialog förs med Funktionsrätt Norrbotten vars ambition är att efterleva fastställda villkor för verksamhetsbidrag. Regionen har uppmärksammats på och känner till problematiken med att i verksamhetsrapporten presentera de uppgifter som efterfrågas. Det är medlemsorganisationerna, länsföreningarna, som till följd av att medlemsregister hanteras på riksnivå har svårt att lämna uppgifter där köns- och åldersuppdelad statistik redovisas till Funktionsrätt Norrbotten.

Ekonomiska konsekvenser

Region Norrbotten har sedan 2005 fördelat verksamhetsbidrag för att stödja funktionshinderrörelsen i länet. Funktionsrätt Norrbotten inkommer med ansökan om bidrag halvårsvis och fördelar sedan medlen mellan funktionshinderrörelsens medlemsorganisationer samt Synskadades förbund.

Jämställdhetsperspektiv

Analys av fördelning av medel ur ett jämställdhetsperspektiv är inte möjlig att genomföra i nuläget.

Barnrättsperspektiv

Funktionsrätt Norrbotten har informerat om att tillgänglig statistik över antal barn som tagit del av insatserna riskerar att bli missvisande, främst på grund av formen för medlemskap. I många fall är det en förälder till barnet som innehar medlemskapet då de inte vill att deras minderåriga barn ska förekomma i medlemsregistret. Dessutom har vissa föreningar inga barn som medlemmar men anordnar aktiviteter som även riktar sig till anhöriga, varigenom barn kan ta del av dessa insatser.

Beslutsunderlag

Ansökan om verksamhetsbidrag till Funktionsrätt Norrbotten 2024

Protokollsutdrag skickas till

Stabschef

Ekonomidirektör

§ 19

Tilläggsbudget 2024-2026

Dnr NLL-01496-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att

1. Föreslå regionfullmäktige besluta att fastställa reviderad budget för 2024–2026.
2. Under förutsättning att regionfullmäktige fastställer reviderad budget för 2024 – 2026 fastställer regionstyrelsen i ärendet angivna ekonomiska ramar för regionstyrelsens ansvarsområde.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen konstaterar att den fortsatt höga inflationen kommer att ha stor påverkan på den ekonomiska utvecklingen framöver. Region Norrbottens ekonomiska förutsättningar har inte förbättrats sedan regionfullmäktige fastställde den strategiska planen och budgeten i juni 2023 för perioden 2024–2026. Regeringens höstbudget har inte tillfört den nödvändiga trygghet som sjukvården i Norrbotten behöver. Tidigare satsningar på kompetensutveckling inom ramen för överenskommelsen om god och nära vård har nu omallokerats till ett sektorsbidrag för år 2024. Trots detta anser Regionstyrelsen att det är av yttersta vikt att fortsätta prioritera kompetensutveckling och genomför därför en satsning på 35 miljoner kronor för att främja vårdkvalitet och utveckling av vårdens medarbetare.

I frånvaro av nya nationella satsningar under den ekonomiskt utmanande situationen och med det budgeterade resultatet innebär det att regionen inte når upp till balanskravsresultatet, vilket leder till behovet av en återställning av resultatet från resultatutjämningsreserven (RUR). Regionstyrelsen anser det nödvändigt att verksamheterna vidtar direkta åtgärder för att hålla sig inom den budgeterade ekonomiska ramen.

Sammanfattning

I den strategiska planen, som antogs av regionfullmäktige i juni 2023, beslutades en budget som uppvisade ett resultat om -397 miljoner kronor för 2024, 223 miljoner kronor för 2025 och 356 miljoner kronor för 2026. Budgeten byggde på gällande planeringsförutsättningar i april 2023.

Under hösten 2023 har nya förutsättningar tillkommit. Detta i form av regeringens höstbudget, förändringar av statsbidrag, ny pensionsprognos samt uppdaterad investeringsplan med nya beräkningar av avskrivningar för 2025 och framåt. Vidare har ett antal budgetpåverkande styrelsebeslut fattats efter att den strategiska planen antogs. Därför föreslås att Region Norrbottens budget uppdateras.

Årets resultat efter revidering är -403 miljoner kronor för 2024, 169 miljoner kronor för 2025 och 318 miljoner kronor för 2026. Det innebär att regionen för 2024 redovisar ett negativt balanskravsresultat. Om balanskravsresultatet inte uppnås kan resultatutjämningsreserven (RUR) användas.

Ärendet

Region Norrbottens budget föreslås att uppdateras med:

- En ny skatteunderlagsprognos samt uppdaterad befolkningsprognos per 1 november 2023.
- Förändring i generella statsbidrag och kommunal utjämning.
- Förändrat statsbidrag för förmånläkemedel.
- Förändring med anledning av inrättat ettårigt sektorsbidrag för 2024.
- Uppdaterad pensionsprognos inklusive pensionens del av finansiella kostnader.
- Uppdaterade investeringsramar för IT/MT och Fastighetsinvesteringar för perioden 2025 och framåt.
- Politiska beslut under hösten 2023, som inte ingick i budgeten i strategiska planen 2024–2026, har inarbetats i reviderad budget.
- Avsättning av medel för satsning på kompetensförsörjning med anledning av att det riktade statsbidraget för kompetensförsörjning inom god och nära vård avslutas.

Resultatbudget 2024–2026

Med de senaste ekonomiska förutsättningarna som grund redovisas resultatbudget för åren 2024–2026. Kalkylen nedan utgår från Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) senaste bedömning av skatt och utjämning samt förändringar i statsbidrag och pensioner för samtliga år. Förändringar av statsbidrag inkluderar förändringar i modellen och storleken på statsbidraget för läkemedel. Det budgeterade resultatet inkluderar politiska prioriteringar och satsningar.

Region Norrbottens budgeterade resultat förändras från -397 miljoner kronor till -403 miljoner kronor för 2024. För övriga år blir det budgeterade resultatet 169 miljoner kronor för 2025 och 318 miljoner kronor för 2026. Resultatförbättringen för 2025 och 2026 beror, till största del, på en förväntad minskad kostnad för pensioner med anledning av sjunkande inflation. Inflationen har dock minskat i lägre takt än tidigare prognostiserat. Därför kan det även under 2025 krävas att resultatutjämningsreserven nyttjas för att återställa underskott. Balanskravsutredningen, som fastställer behovet och möjligheten att nyttja RUR, beräknas på realiserade finansiella poster medan budget hanterar hela regionens finansiella intäkter som orealiserade. För att uppnå det budgeterade resultatet förutsätts även att regionens verksamheter anpassar sin verksamhet till budgeterade ramar.

Resultatbudget 2024–2026 och kalkyl 2027–2029, miljoner kronor (mnk)

Mnkr	Budget			Kalkyl		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Verksamhetens insänker	1115	938	938	938	938	938
Verksamhetens kostnader	-11623	-11388	-11388	-11979	-12318	-12738
Avskrivningar	-270	-300	-328	-353	-364	-380
Verksamhetens nettokostnad	-10778	-10750	-11017	-11393	-11744	-12180
Skatteintäkter	7633	7920	8186	8475	8749	9031
Generella statsbidrag och utjämning	2934	2915	2969	3018	3073	3131
Verksamhetens resultat	-210	85	138	100	78	-18
Finansiella intäkter	317	321	328	295	295	295
Finansiella kostnader	-510	-237	-148	-171	-195	-193
Årets resultat	-403	169	318	224	178	83
Avkastning pensionsportfölj	-238	-241	-246	-221	-221	-221
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv						
Balanskravsresultat	-641	-72	72	3	-43	-138

Sammanfattning av förändringar i resultatbudget jämfört med strategisk plan 2024–2026

Nedan redovisas effekterna på regionens ekonomiska ramar utifrån ovanstående förändringar i ekonomiska förutsättningar.

Skatter och statsbidrag

Budgeten har uppdaterats med det befolkningsunderlag som gäller för kommunalekonomisk utjämning (befolkningen per 1 november 2023). Underlaget visar att befolkningen i Norrbotten har minskat med cirka 500 personer mot de antagande som gällde i den strategiska planen. Samtidigt har skatteunderlaget utvecklats sig bättre än tidigare prognoser vilket medför att den totala förändringen för skatter och generella statsbidrag 2024 uppgår till +6,7 miljoner kronor.

Förändringar har skett gällande statsbidragen inom utjämningsystemet. De riktade statsbidragen (överenskommelser som staten sluter med SKR), exempelvis nationella överenskommelsen om god och nära vård, har minskat och omdisponerats till generella statsbidrag. Det innebär även att regionen tappar intäkter inom de riktade statsbidragen (nationella överenskommelserna) för kostnader inom exempelvis kompetensförsörjning och istället ökar de generella statsbidragen med 101,1 miljoner kronor.

Statsbidraget för läkemedel har ökat med anledning av en prognostiserat högre kostnad inom den totala förmånen. Förändringar har även skett i överenskommelsen för en nettoredovisning av det statliga bidraget. Det innebär att statsbidraget är reducerat med en förväntad återbäring till staten med anledning av nationella rabatter. Rabatterna gäller vissa läkemedel som regionen erhåller och tidigare återbetalat cirka 40 procent av till staten. Totalt innebär förändringen att statsbidragen ökar med 28,8 miljoner kronor jämfört med budgeten i strategiska planen. Sammantaget innebär det att de budgeterade intäkterna från skatter och riktade statsbidrag ökar med 136,6 miljoner kronor.

För 2024 inför staten ett nytt riktat ettårigt sektorsbidrag till regionerna på 70,7 miljoner kronor. Sektorsbidraget är generellt och kan disponeras fritt av regionen. Primärt är det detta bidrag som ger en delfinansiering för de kostnadsökningar som uppstår 2024 till följd av ökad inflation och pensionskostnader.

Förändringar i resultatbudget jämfört med strategisk plan 2024–2026, miljoner kronor

	Budget		
Miljoner kronor	2024	2025	2026
Resultat enligt SP 2024–2026	-396,7	223,2	356,0
Skatter	6,7	1,8	-40,0
Statsbidrag	101,1	90,3	90,4
Statsbidrag läkemedel	28,8	0,0	0,0
Summa förändring av skatt, statsbidrag och utjämning	136,6	92,1	50,3
<i>Verksamhetens intäkter/kostnader</i>			
Sektorbidrag	70,7	0,0	0,0
Prisförändring	0,2	-0,4	-0,4
Pensioner	-105,0	-26,0	-4,0
Vårdens medarbetare	-35,5	-36,7	-37,9
Flygbilen	-4,1	-4,3	-4,3
KSA/SLA	-3,5	-3,6	-3,7
Bemanningsenheten	-1,3	-1,3	-1,4

	Budget		
Operationsrobot	-6,9	-7,0	-7,3
Avskrivningar	0,0	-1,8	-5,8
Summa verksamhetens intäkter kostnader	-85,4	-81,1	-64,8
Summa verksamhetens resultat	51,2	11,0	-14,4
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader (del av pensionskostnad)	-57,7	-65,0	-24,0
Summa finansiella poster	-57,7	-65	-24
Totalt förändringar	-6	-54	-38
Resultatprognos	-403,2	169,2	317,6

Pensionskostnader inklusive finansiella kostnader

Inflation har stor påverkan på regionens pensionskostnader. Den pensionsprognos som ingår i den strategiska planen bygger på det inflationsantagande som gällde per april. Sedan dess har inflationen minskat, men inte i den takt som krävs för att uppnå det tidigare inflationsantagandet för pensionsprognosen. Att inflationen har en långsammare minskningstakt än planerat medför en ökad pensionskostnad för 2024. Kostnaden för pensioner ökar med 105 miljoner kronor och därutöver ökar även den finansiella delen av pensionskostnaden med 57,7 miljoner kronor.

Övriga förändringar

Samtidigt som de generella statsbidragen ökar så minskar medlen från de riktade statsbidragen. Från god och nära vård försvinner den tidigare satsningen för vårdens medarbetare, vilken för 2023 uppgick till 59 miljoner kronor. Detta är medel som regionen använt för att finansiera utbildningssatsningar för att säkra kompetensförsörjningen inom sjukvården. Med anledning av att den riktade satsningen försvinner föreslås i den reviderade budgeten att 35,5 miljoner kronor avsätts för fortsatta satsningar på vårdens medarbetare med exempelvis utbildningstjänster.

Övriga poster som byggs in i budgeten är finansieringen av flygbilen (4,1 miljoner kronor) och kostnadsökningar för operationsroboten (6,9 miljoner kronor i utökade kostnader för drift och avskrivningar). Bland övriga poster ingår totalt 3,5 miljoner kronor i finansiering av ökade kostnader för svenskt ambulansflyg (KSA) och ambulanshelikopter (SLA). Vidare ingår kostnad, för utökning av bemanningsenheten, med 1,3 miljoner kronor med anledning av uppbyggnad av ett bemanningscenter av sjuksköterskor. Sjuksköterskorna ska fungera som internt alternativ till inhyrd bemanning.

Verksamhetens nettokostnad per nämnd

Den uppdaterade budgeten för regionen innebär förändrade ramar för respektive nämnd. Det sker inga ändringar av ramarna för patientnämnden och den politiska verksamheten, som inkluderar kostnaderna för hälso- och sjukvårdsnämnden. För regionala utvecklingsnämnden förändras ramarna med anledning av den tillfälliga satsningen kopplat till kollektivtrafiken och en utökning med anledning av flygbilen. Alla andra förändringar påverkar styrelsens anslagsram.

Nettokostnadsram fördelat per nämnd, miljoner kronor

	2024	2025	2026
Regionstyrelsen	10 299,5	10 299,5	10 252,5
Regionala utvecklingsnämnden	423,7	440,6	459,6
Patientnämnden	2,8	2,9	3,0
Politisk verksamhet ¹	51,7	53,6	55,4
Verksamhetens nettokostnadsram, summa	10 777,8	10 796,6	10 770,5

Reviderad fördelning av regionstyrelsens anslag

Anslaget till regionstyrelsen uppgår enligt reviderad budget till 10 299,5 miljoner kronor för 2024. I tabellen nedan specificeras fördelningen av styrelsens nettokostnadsram. Regionstyrelsen fördelar, i enlighet med regionens budgetanvisning, anslag till divisioner, vårdval och styrelsens uppdrag. Inom divisionerna fördelas anslaget av divisionschef till verksamhetsområden och inom verksamhetsområde av verksamhetsområdeschef. På samma sätt fördelar regiondirektören anslaget inom regiondirektörens stab. Regiondirektören erhåller även regionbidrag för att genomföra regiondirektörens uppdrag och regionstyrelsens uppdrag. I tabellen nedan redovisas hur nettokostnadsramen inkluderat med skatter och finansiella intäkter skapar anslagsbindningen inom regionstyrelsen.

Regionstyrelsens ekonomisk ram 2024, miljoner kronor

	Anslagsbindning
Av fullmäktige tilldelad nettokostnadsram till styrelsen	-10 299,5
Skatteintäkter, statsbidrag och finansiella poster	10 374,6
Styrelsens budgeterade resultat	75,1

I tabellen nedan framgår anslagsbindningen inom regionstyrelsen för 2024. Utgångsläget i tabellen är anslag (nettokostnadsram) i enlighet med nuvarande styrelseplan. De förändringar som är beskrivna ovan fördelas genom förändrat löne- och prisindex, beslutade satsningar/ramminskningar eller omfördelningar. Kolumnen längst till höger utgör summan av alla förändringar och således anslaget/nettokostnadsramen för respektive verksamhet.

Reviderade ekonomiska ramar inom Regionstyrelsen 2024, miljoner kronor

¹ Politiska kostnader för samtliga nämnder

	IB Anslagsb indning	Förändring av ramar jämfört med styrelseplan				UB Anslagsbin dning
		Löne- & prisindex	Utökning av ram	Ram- minskning	Omfördelning inom ram	
Sjukvårdsdivisi oner						
Nära	-304,2	0	-0,7	0	-25,2	-330,1
Länssjukvård 1	-3139,9	0	-3,5	0	0	-3 143,40
Länssjukvård 2	-1930,8	0	0	0	0	-1 930,80
Funktion	-703,5	0	-3	0	0	-706,5
Psykatri	-581,1	0	0	0	0	-581,1
Regionstöd	-347,8	0	0	0	-2,1	-349,9
Summa sjukvårds- divisioner	-7007,3	0	-7,2	0	-27,3	-7041,8
Regiondirektöre ns stab, avdelningar och uppdrag.	-696,3	0	0	0	-4,0	-692,3
Regiondirektöre ns uppdrag från RS inkl. vårdval	-1 878,0	0	-34,8	0	-3,3	-1 909,50
Summa Regiongemensa mt	-2 574,3	0	-34,8	0	7,3	-2 601,8
Finans	9781,6	44,8	-1,9	0	30,3	9 810,00
Regiongemensa m Avskrivning	-88	0	-3,3	0	0	-91,3
Summa Övriga	9693,6	44,8	-5,2	0	30,3	9 718,70
Summa Regionstyrelse n	112	44,8	-47,2	0	-4,3	75,10

Förändringar av ramar

Löne- och prisindex

Prisuppräknningen uppgår till 44,8 miljoner kronor vilket motsvarar nettot mellan ökningen av skatter, statsbidrag, sektorsbidraget och prisökningen för pensioner samt pensionseffekten på finansiella kostnader. Alla finansiella förändringar hanteras inom finansförvaltningen.

Utökning av ram

I tabellen nedan specificeras den utökade ramen för regionstyrelsen. Totalt uppgår utökningen till -47,2 miljoner kronor till styrelsen samt 4,1 miljoner kronor som tillförs Regionala utvecklingsnämnden.

Totalt uppgår satsningarna till 51,3 miljoner kronor. Satsningen på vårdens medarbetare fördelas dels till division Nära för allmänläkarkonsulterna (ALK-organisationen). Övriga medel kommer omdisponeras, enligt beslut av regiondirektören, på fortsatta åtgärder inom kompetensförsörjning som tidigare finansierats med nationella överenskommelser.

Bemanningsenhetens anslag tillfaller division Funktion, som erhållit uppdraget att utvidga den nuvarande verksamheten inom bemanningsenheten till att även omfatta sjuksköterskor. Fördelningen av operationsroboten avser ett utökat operationslag inom division Funktion samt utökade kostnader för avskrivningar och serviceavtal. Kostnaden för serviceavtalet omfördelas, när garantitiden upphör, från finansförvaltningen till division Regionstöd.

Utökning av ram 2024 utöver beslut i styrelseplan, tusen kronor

	Nära	LS 1	Funktion	Kultur/ infrastr./ Näringslivs- utveckling	RD + uppdrag	Gem. intäkter o kostnader	Summa
Vårdens medarbetare	700				34 800		35 500
Bemanningsenheten, SSK-rotation länet			1 300				1 300
Flygbilen Länstrafiken				4 100			4 100
KSA/SLA		3 500					3 500
Operationsrobot			1 725,6			5 167,4	6 893
Totalt	700	3 500	3 025,6	4 100	34 800	5 167,4	51 293

Ramminskning

Förslaget till reviderad budget innehåller inga minskade ramar.

Omfördelning inom ram

Det riktade statsbidraget och överenskommelsen för vaccination mot Covid-19 upphör. Samtidigt finns oklarheter i kommande riktlinjer för fortsatt vaccination, vilket skapar osäkerhet för både finansiering och genomförande. Därför omfördelas medel för fortsatt vaccination för norrbottningarna i avvaktan på statliga direktiv. Totalt omfördelas 25,2 miljoner kronor till division Nära för att fortsätta nuvarande uppdrag under 2024.

I enlighet med fattat styrelsebeslut anpassas budgeten till beslutat bidrag för samordningsförbundet södra Norrbotten. Kostnadsökningar för länstrafikens verksamhet finansieras genom omfördelning med 2,1 miljoner kronor till division Regionstöd. Kostnadsökningar för tidigare beslutade digitala tjänster via nationella IT-tjänster erhåller finansiering med 2,5 miljoner kronor. Tidigare har beslut fattats om att erbjuda friskvårdsbidrag till vikarier vilket nu finansieras med 320 000 kr. Regiondirektörens stab får utökad ram i enlighet med fastställda förändringar av organisationen. Genom omfördelning verkställs även återtagandet av den tillfälligt höjda ramen till regionala utvecklingsnämnden. Totalt omfördelas 30,3 miljoner kronor från finansförvaltningen till berörda divisioner/nämnder.

Omfördelning inom ram 2024, tusen kronor (tabellen summerar totalt sett till noll)

	Nära	Region- stöd	Kultur/ infrastr./ Näringslivs- utveckling	RD + uppdrag	Gem. intäkter o kostnader
Vaccination Covid	25 200				-25 200
Samordningsförbundet södra Norrbotten				518	-518
Beställningscentralen		2 100			-2 100
BIT-Inera				2 500	-2 500
Epassi - Vikarier				320	-320
RD-stab				4 000	-4 000
Tillfälligt utökad ram RUN			-4 374,5		+4 374,5
Totalt	25 200	2 100	-4 374,5	7 338	30 264

Jämställdhetsperspektiv

Jämställdhet ska införlivas i allt ordinarie arbete, i beslutsfattande, på alla nivåer, i alla steg av processen. Jämställdhet skapas där beslut fattas och resurser fördelas. Det är svårt att på förhand analysera hur regionstyrelsens inriktning kommer påverka jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män. De konsekvenser som uppstår till följd av nya beslut i regionstyrelsen ska alltid analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

Barnrättsperspektiv

I regionstyrelsens plan framgår tydligt att ett barnrättsligt perspektiv ska genomsyra hela Region Norrbottens organisation. Rättigheter för barn innebär en plikt för andra att värna om deras intressen, då barn inte kan utöva sina demokratiska rättigheter likt vuxna. Barnkonventionen ska implementeras i regionernas alla verksamheter och bedömningar om barnets bästa ska genomföras vid beslut. Detta gäller exempelvis barn som patienter, närstående, besökare, passagerare och utövare av kultur. Hur regionen prioriterar och bedriver verksamheterna har en inverkan på barns dagliga liv samt hur fri- och rättigheter fungerar i praktiken.

Protokollsutdrag skickas till

Avdelningsdirektörer

Divisionschefer

§ 20

Undantag från preskriptionstid, ansökan om ersättning och arvode

Dnr NLL-00043-2024

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att inte medge undantag från preskriptionstid i 38 § Regler för ersättning till regionens förtroendevalda då det anförda inte anses utgöra särskilda skäl.

Protokollsanteckning

Marianne Sandström (SD) och Lars-Åke Vikström (SD) avstår från deltagande i beslutet.

Ärendet

Regionfullmäktige beslutade den 21–22 november 2023 § 130 att fastställa Regler för ersättning till regionens förtroendevalda. Enligt 38 § i detta regelverk ska ansökan om ersättning eller arvode ske inom sex månader från genomfört sammanträde eller förrättning. För sent inkommen ansökan kommer inte behandlas. Om särskilda skäl föreligger kan regionstyrelsen besluta att utbetalning ska ske även om längre tid än sex månader förlupit sedan sammanträdet eller förrättningen.

Hans Strandberg (M) är ledamot i Kulturbereidningen och Kommunalförbundet Konstmuseet i Norr. Strandberg anför att han deltagit vid sammanträde med kulturbereidningen 7 juni 2023 samt direktionmöte med Konstmuseet i Norr 12 juni 2023 som han inte fått ersättning för. Han begär nu undantag från regeln om preskriptionstid för att arvoden och ersättning ska kunna utbetalas.

Motiveringen till detta är att arvode och ersättning inte kunnat rapporteras in till följd av att personliga tekniska förhinder förelåg, varpå han kontaktade kansliet i slutet av november och fick hjälp därefter. Ledamoten reste sedan bort under 10 dagars tid i december och lade in en begäran först vid ett senare tillfälle efter att preskriptionstiden utgått.

Ekonomiska konsekvenser

Arvode och ersättning för att fullgöra uppdraget som ledamot i Kulturbereidningen belastar regionala utvecklingsnämnden, och kostnaderna för uppdraget som ledamot i Konstmuseet i Norr belastar regionfullmäktige.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet påverkar inte barn alls.

Protokollsutdrag skickas till

Hans Strandberg (M)

§ 21

Val av ledamöter och ersättare till samråden för nationella minoriteter och urfolket samer 2024

Dnr NLL-01576-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Utse ledamöter och ersättare till samråden för nationella minoriteter enligt nedan.
2. Utse ledamöter och ersättare till samråden för urfolket samer enligt nedan.

Ärendets behandling under sammanträdet

Regionfullmäktige beslutade den 21–22 november 2023 att fastställa reglemente för samråd med nationella minoriteter. Enligt reglementet ska rådet bestå av två ledamöter från regionstyrelsen som är ordförande respektive vice ordförande, samt regionala utvecklingsnämndens och hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Nationella och regionala organisationer som företräder nationella minoriteter och är verksamma i Norrbotten kan vid intresse utse en ledamot och en personlig ersättare att delta i samrådet.

Regionstyrelsen beslutar vid årets första sammanträde om förändringar ska ske avseende vilka organisationer som ingår i samrådet samt dess representanter.

Sammansättning Samråden för nationella minoriteter*

Ledamot	Representant för	
Glenn Berggård (V), ordförande	Regionstyrelsen	
Camilla Friberg (S), vice ordförande	Regionstyrelsen	
Helena Ölund (S)	Regionala utvecklingsnämnden	
Johannes Sundelin (S)	Hälso- och sjukvårdsnämnden	
Ledamot	Personlig ersättare	Representant för
Pirkko Ervasti	Tuula Andersson	Sverigefinska Riksförbundet
Börje Rytiniemi	Kerstin Salomonsson	Meänmaa
Bengt Niska	Terje Raattamaa	STR-T
Tanja Hagert	Kati Jääskeläinen	Romani Kvinnans Rätt i Samhället

*Sammansättningen utgörs av inkomna nomineringar som bedöms uppfylla samrådets reglementes skrivelse att invalda organisationer ska vara nationella eller regionala, bedriva verksamhet i Norrbotten och att de företräder och verkar för nationella minoriteter. Utöver föreslagen sammansättning har nomineringar även lämnats av Tornedalens folkhögskola och Tornedalsteatern.

Sammansättning Samråden för urfolket same*

Ledamot	Representant för	
Glenn Berggård (V), ordförande	Regionstyrelsen	
Camilla Friberg (S), vice ordförande	Regionstyrelsen	
Helena Ölund (S)	Regionala utvecklingsnämnden	
Johannes Sundelin (S)	Hälso- och sjukvårdsnämnden	
Ledamot	Personlig ersättare	Representant för
Mariann Lörstrand Blind	<i>Vakant</i>	Samiska föräldranätverket
Margareta Pååve	<i>Vakant</i>	Same Ätnam
Fia Kaddirk	Lillemor Baer	Renägarförbundet
Karin Vannar	<i>Vakant</i>	Samerådet, svenska sektionen

*Sammansättningen utgörs av inkomna nomineringar som bedöms uppfylla samrådets reglementes skrivelse att invalda organisationer ska vara nationella eller regionala, bedriva verksamhet i Norrbotten och att de företräder och verkar för nationella minoriteter. Utöver föreslagen sammansättning har nomineringar även lämnats av Tjällegohte, Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji, Giron Sámi Teáhter, Stiftelsen Samefolket, Semisjaur-Njarg Sameby, Duoddaras, Silbonah Sámesljidda, Stiftelsen Sámiij áhpadusguovdásj, Storlule sameförening, Kiruna sameförening, Mausjaur Sameby och Foreninga samiske forfattere.

Ekonomiska konsekvenser

Sammanträdesarvode och ersättning för resa och förlorad arbetsinkomst utbetalas till såväl regionens som organisationernas tjänstgörande representanter i enlighet med regionens bestämmelser om ersättning till förtroendevalda.

Ersättningar utgår från statliga medel regionen erhåller avsedda för minoritetspolitiskt arbete.

Jämställdhetsperspektiv

Jämställdhetsbedömning appliceras ej för valärenden.

Barnrättsperspektiv

Barnrättsbedömning appliceras ej för valärenden.

§ 22

Val förrättade av regionstyrelsen 2024-02-07

Dnr NLL-00122-2024

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att utse ledamöter och ersättare enligt nedan.

Ärendet

Förteckning över aktuella val med nomineringar enligt nedan.

Kommuninvests föreningsstämma 2024

	Ledamot
1	Jan Öström, ekonomidirektör

	Ersättare
1	Anders Öberg (S)

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att utse ledamöter och ersättare medför inga ekonomiska konsekvenser.

Jämställdhetsperspektiv

Jämställdhetsbedömning appliceras ej för valärenden.

Barnrättsperspektiv

Barnrättsbedömning appliceras ej för valärenden.

Protokollsutdrag skickas till

Kommuninvest Ekonomisk förening

§ 23

Regionstyrelsens delegationsordning, beslut om att begära sändning av ett Viktigt meddelande till allmänheten (VMA).

Dnr NLL-01612-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att fastställa regionstyrelsens delegationsordning.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på att det klargörs vem inom regionen som har rätt att begära sändning av ett Viktigt meddelande till allmänheten (VMA). Om en begäran om sändning skulle bli aktuellt är det viktigt att det finns tydliga beslutsvägar.

Ärendet

En sändning av ett VMA får begäras när det finns fara för liv eller hälsa eller för omfattande skada på egendom eller miljö, om meddelandet omedelbart behöver nå allmänheten för att förhindra eller begränsa faran eller skadan.

Från och med den 1 januari 2024 regleras tillämpningen av VMA-systemet genom en ny lag med tillhörande förordning. Den nya lagen, lagen (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten, reglerar bland annat vem som får begära sändning och hur sändning ska begäras. Av 2 § framgår att regeringen får begära sändning av VMA och att regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om vilka som därutöver får begära sändning av VMA.

Regeringen har i 3 § förordningen (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten angett att ett antal ytterligare myndigheter får begära sändning av VMA, däribland kommuner och regioner.

Mot denna bakgrund finns behov av att i regionstyrelsens delegationsordning införa en punkt avseende vem inom regionen som har delegation att begära sändning av ett VMA. Det föreslås därför att det införs en ny punkt i delegationsordningen, punkt 8.18, enligt vilken regiondirektören delegeras rätten att besluta om att begära sändning av ett VMA, samt att regiondirektören även kan vidaredelegera beslutanderätten. Se ändring i bilaga (rödmarkerat).

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget har inte några ekonomiska konsekvenser.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka barn.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsens delegationsordning, uppdaterad version

Protokollsutdrag skickas till

Regiondirektör

Stabschef

§ 24

Uppdatering av reglemente för regionstyrelsen

Dnr NLL-01641-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att godkänna uppdaterad version av reglemente för regionstyrelsen enligt förslag i bilaga.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen anser det nödvändigt att nuvarande reglemente uppdateras för ökad klarhet samt att felaktig information om styrelsens uppföljningsfunktion korrigeras.

Ärendet

Regionstyrelsens reglemente uppdateras till följd av att viss information tidigare saknats och/eller varit felaktig. Regionstyrelsen har, liksom regionens övriga nämnder, ansvar över att årligen upprätta en styrelseplan och budget för det egna ansvarsområdet. Regionstyrelsens plan är en viktig förutsättning för styrelsens uppdrag att leda arbetet med samt samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela Region Norrbottens verksamhetsområde. Reglementet har därav uppdaterats med ett tillägg under regionstyrelsens övergripande uppdrag, då upprättandet av regionstyrelsens plan ej omnämns i tidigare version.

I tillägg till detta har tidigare felaktig information gällande regionstyrelsens uppföljning korrigerats. Regionstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober. Tidigare skrivning löd att rapportering sker en gång per år, vilket alltså är felaktigt.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte påverka regionens ekonomi.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet bedöms inte påverka barn alls.

Beslutsunderlag

Reglemente för regionstyrelsen, reviderad version

Protokollsutdrag skickas till

Stabschef

§ 25

Uppdatering av reglemente för patientnämnden

Dnr NLL-01303-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att godkänna uppdaterad version av reglemente för patientnämnden enligt förslag i bilaga.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på att nuvarande reglemente uppdateras. Dels för ökad samstämmighet med den inriktning för regionens arbete som framgår av styrande dokument, dels för förtydligande kring nämndens ansvar gällande internkontroll.

Ärendet

I reglementet för patientnämnden framkommer bestämmelser för verksamhetsplan under 4 §. Här tydliggörs att verksamhetsplanen ska innehålla mål framgångsfaktorer. I strategisk plan 2024–2026, fastställd av regionstyrelsen den 10 oktober 2023, framgår att nämnderna ska konkretisera utvecklingen mot de strategiska målen genom utvecklingsområden i respektive nämndsplan. Det har därav uppstått ett behov att uppdatera texten för ökad samstämmighet med aktuella styrande dokument.

Regionstyrelsen fastställde den 11 november 2020 Regel för internkontroll med syfte att förebygga och hantera risker, kontinuerligt utveckla verksamheterna samt utvärdera verksamheternas resultat. I Regel för internkontroll fastställs divisionernas, styrelsens samt nämndernas ansvar samt hur uppföljning och rapportering ska ske. Vad internkontrollplanen ska innehålla samt metod för att genomföra riskanalys presenteras vidare i regeldokumentet Tillämpningsanvisning för internkontroll. Det finns därav ett behov av att ytterligare förtydliga nämndens ansvar för internkontroll i reglementet.

Uppdaterad skrivning i reglemente för patientnämnden, med hänsyn till ovan styrande dokument, lyder enligt följande:

4 § Nämnden ansvarar för att

1. varje år upprätta en nämndsplan och budget för nämndens ansvarsområde.
2. två gånger årligen rapportera till fullmäktige hur verksamheten utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.
3. varje år anta internkontrollplan med sammanställning av de områden som utifrån riskanalys har bedömts ska kontrolleras eller följas upp under det kommande året inom nämndens ansvarsområde.
4. se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt, samt årligen till styrelsen rapportera de fel och brister som framkommit i samband med uppföljning av nämndens internkontrollplan samt de åtgärder som vidtagits.

Övriga ändringar har genomförts för att uppnå samstämmighet mellan nämndernas reglementen och berör endast rubriksättning för ökad tydlighet.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte påverka regionens ekonomi.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet bedöms inte påverka barn alls.

Beslutsunderlag

Reglemente för patientnämnden, reviderad version

Protokollsutdrag skickas till

Stabschef

§ 26

Uppdatering av reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden

Dnr NLL-01642-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att godkänna uppdaterad version av reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden enligt förslag i bilaga.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på att nuvarande reglemente ändras för att komplettera innehållet med de uppgifter som tidigare saknats. Att nämnden ska upprätta en nämndsplan och åiterrapportera detta till regionfullmäktige finns redan upptaget i övriga nämnders reglemente. I tillägg till detta är även nämndens ansvar gällande internkontroll i behov av ett förtydligande.

Ärendet

Regionstyrelsen fastställde den 11 november 2020 Regel för internkontroll med syfte att förebygga och hantera risker, kontinuerligt utveckla verksamheterna samt utvärdera verksamheternas resultat. I Regel för internkontroll fastställs divisionernas, styrelsens samt nämndernas ansvar samt hur uppföljning och rapportering ska ske. Vad internkontrollplanen ska innehålla samt metod för att genomföra riskanalys presenteras vidare i regeldokumentet Tillämpningsanvisning för internkontroll. Ett behov av att i nämndens reglemente förtydliga nämndens ansvar för internkontroll har därigenom uppstått.

Vid granskning noterades även att reglementet för hälso- och sjukvårdsnämnden saknade skrivelse om skyldighet att varje år upprätta en nämndsplan och kostnadsberäkning, samt att detta ska rapporteras till regionfullmäktige två gånger årligen. Uppdaterad skrivning i reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden, med hänsyn till ovan styrande dokument och påtalade brister, lyder enligt följande:

4 § Nämnden ansvarar för att

1. varje år upprätta en nämndsplan och fastställa kostnader för nämndens verksamhet.

2. två gånger årligen rapportera till fullmäktige hur verksamheten utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

3. varje år anta internkontrollplan med sammanställning av de områden som utifrån riskanalys har bedömts ska kontrolleras eller följas upp under det kommande året inom nämndens ansvarsområde.

4. se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt, samt årligen till styrelsen rapportera de fel och brister som framkommit i samband med uppföljning av nämndens internkontrollplan samt de åtgärder som vidtagits.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte påverka regionens ekonomi.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet bedöms inte påverka barn alls.

Beslutsunderlag

Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden, reviderad version

Protokollsutdrag skickas till

Stabschef

§ 27

Uppdatering av reglemente för regionala utvecklingsnämnden

Dnr NLL-01643-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att godkänna uppdaterad version av reglemente för regionala utvecklingsnämnden enligt förslag i bilaga.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på att nuvarande reglemente ändras för att komplettera innehållet med de uppgifter som tidigare saknats. Att nämnden ska upprätta nämndsplan samt budget och återrapportera detta till regionfullmäktige finns redan upptaget i övriga nämnders reglemente. I tillägg till detta är även nämndens ansvar gällande internkontroll i behov av ett förtydligande.

Ärendet

Regionstyrelsen fastställde den 11 november 2020 Regel för internkontroll med syfte att förebygga och hantera risker, kontinuerligt utveckla verksamheterna samt utvärdera verksamheternas resultat. I Regel för internkontroll fastställs divisionernas, styrelsens samt nämndernas ansvar samt hur uppföljning och rapportering ska ske. Vad internkontrollplanen ska innehålla samt metod för att genomföra riskanalys presenteras vidare i regeldokumentet Tillämpningsanvisning för internkontroll. Ett behov av att i nämndens reglemente förtydliga nämndens ansvar för internkontroll har därigenom uppstått.

Vid granskning noterades även att reglementet för regionala utvecklingsnämnden saknade skrivelse om skyldighet att varje år upprätta en nämndsplan och budget, samt att detta ska rapporteras till regionfullmäktige två gånger årligen. Uppdaterad skrivning i reglemente för regionala utvecklingsnämnden, med hänsyn till ovan styrande dokument och påtalade brister, lyder enligt följande:

4 § Nämnden ansvarar för att

1. varje år upprätta en nämndsplan och budget för nämndens ansvarsområde.

2. två gånger årligen rapportera till fullmäktige hur verksamheten utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

3. varje år anta internkontrollplan med sammanställning av de områden som utifrån riskanalys har bedömts ska kontrolleras eller följas upp under det kommande året inom nämndens ansvarsområde.

4. se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt, samt årligen till styrelsen rapportera de fel och brister som framkommit i samband med uppföljning av nämndens internkontrollplan samt de åtgärder som vidtagits.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte påverka regionens ekonomi.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet bedöms inte påverka barn alls.

Beslutsunderlag

Reglemente för regionala utvecklingsnämnden, reviderad version

Protokollsutdrag skickas till

Stabschef

§ 28

Avsiktsförklaring gällande övertagande av ytterligare tågfordon

Dnr NLL-00084-2024

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Ställa sig bakom Norrtåg AB:s intresseanmälan till AB Transitio om fem tågfordon.
2. Ärendet förklaras för omedelbart justerat.

Yttrande till beslutsförslaget

Den trafikutökning som dessa fordon kan innebära utgör, tillsammans med trafiken på den kommande Norrbottenbanan, en ny gemensam grundnivå för Norrtåg på sikt. Satsningarna går i linje med Norrtågs Tågvision 2040 som anger riktlinjer för det fortsatta arbetet med att utveckla trafiken, öka tillgängligheten samt säkerställa kompetensförsörjningen i norra Sverige.

Region Norrbotten har för avsikt att under 2024 genom fullmäktige och regional kollektivtrafikmyndighet fatta beslut om framtida trafikutbud och borgensåtagande för de fordon som krävs för att utföra övertagandet. Styrkan i Norrtågstrafiken är att den är gemensam och knyter ihop norra Sveriges regioner. Utvecklingen måste därför ske gemensamt även om beslut om trafikering och fordon sker inom respektive län.

Sammanfattning

AB Transitio har lämnat ett erbjudande till landets samtliga tågregioner om att överta tågfordon från och med 2026. Norrtåg AB har därefter tagit fram en gemensam avsiktsförklaring och uppmanar Region Norrbotten att underteckna denna för att lämna intresseanmälan till AB Transitio. Norrtåg ser ett behov av ökad kapacitet och listar den utvecklingspotential som varje tågfordon skulle kunna innebära för förbindelserna i och mellan de fyra nordligaste regionerna.

För Norrbottens del skulle det innebära färre inställda avgångar och utökad trafik på Haparandabanan. Om Norrtåg AB erbjuds överta ett eller flera tågfordon kommer Region Norrbotten och Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten behöva bereda och fatta beslut i närtid om exempelvis borgensåtagande och framtida trafikutbud.

Ärendets behandling under sammanträdet

Johannes Sundelin (S) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller förslaget.

Ärendet

Bakgrund

AB Transitio skickade i december 2023 ett erbjudande till landets samtliga tågregioner om att överta fem tågfordon av typen Regina från Västtrafik från och med 2026 eller 2027. Norrtåg AB bedömer att det vore fördelaktigt att överta dessa fordon och har därför rekommenderat finansörerna, Region Norrbotten, Region Västerbotten, Region Jämtland-Härjedalen samt Region Västernorrland, att ställa sig positiva till erbjudandet genom att underteckna en gemensam avsiktsförklaring som skyndsamt bör skickas till AB Transitio. AB Transitio kommer därefter besluta om att erbjuda en eller flera regioner att överta ett eller flera av de totalt fem tågfordonen av typen Regina.

I ett första steg innebär detta att Region Norrbotten står bakom och överlåter till Norrtåg AB att lämna in intresseanmälan till AB Transitio för fem Regina X52 som blir tillgängliga från 2026. Om Norrtåg AB erbjuds överta ett eller flera tågfordon kommer Region Norrbotten och Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten behöva bereda och fatta beslut i närtid om exempelvis borgensåtagande och framtida trafikutbud.

Behov av ökad kapacitet

Norrtåg AB har sedan 2018 sökt efter möjligheter att utöka fordonsflottan för att utöka trafiken samt antalet reservfordon. I nuläget har Norrtåg AB färre fordon än vad som är optimalt för att bedriva den redan planerade tågtrafiken i de fyra nordligaste länen vilket gör trafiken sårbar vid störningar och när fordon behöver planerad eller oplanerad service, underhåll eller reparation.

Nästa tillgängliga tillfälle för trafikutökning är vid nyanskaffning runt år 2032, medan erbjudandet från AB Transitio avser upp till fem Reginafordon från 2026/2027 fram till fordonens tekniska slutår (beräknad till cirka 2032). Norrtåg kör redan Reginafordon och upphandlat trafikföretag har därför befintliga förarbehörigheter och underhållsleverantören har såväl underhållskompetens och som erfarenheter av fordonstypen.

Norrtåg AB har utrett fordonsbehovet och identifierat de mest prioriterade utökningarna av trafikutbudet vid övertagandet. Nedan listas nuläge, prioriteringsordning och utvecklingspotential för de fem möjliga fordonen.

Fordon 1: Utökad reservfordonsflotta

Idag har Norrtåg totalt fyra reservfordon, tre i Umeå och ett i Luleå. Andelen reservfordon (19%) ligger väl i linje med den rekommenderade kapaciteten (15%), men i Luleå innebär begränsningen till ett fordon att det i praktiken saknas en trafiknära reserv som är redo att ersätta vid störning. Detta då dagens reservfordon oftast används för förebyggande eller avhjälpande underhåll då de inte är i trafik. Ytterligare ett reservfordon skulle kraftigt minska antalet inställda avresor på grund av fordonsbrist, öka möjligheterna till förebyggande underhåll på samtliga fordon och minska kostnaderna för ersättningstrafik.

Fordon 2: Utökad trafik Haparandabanan, +3 dubbelturer

Norrtåg kör idag tre avgångar i vardera riktning mellan Luleå och Haparanda. I december 2024 (tidtabell 2025) ska finska järnvägsbolaget VR starta trafik mellan Haparanda och Helsingfors. För att klara både anslutningar till den finska trafiken och trafik anpassad för arbete och utbildning i övrigt behöver trafiken utökas. Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten har i sitt trafikpliktsbeslut för kommande avtal med start i tidtabell 2026 markerat en efterfrågan på utökad trafik på sträckan. Ett ytterligare fordon på Haparandabanan skulle möjliggöra totalt sex avgångar i vardera riktning.

Fordon 3: Utökad trafik till timmestrafik Sundsvall-Östersund, +6 dubbelturer

Det finns en stor efterfrågan på resande på sträckan Sundsvall-Umeå och i Norrtågs tågstrategi är målsättningen timmestrafik i takt. För att nå timmestrafik behövs ytterligare två avgångar i vardera riktning fördelat över dagen, vilket kräver ytterligare ett fordon.

Fordon 4-5

Alternativ 1: Option för utökad trafik till timmestrafik Sundsvall-Östersund, +6 dubbelturer

Det finns en stor efterfrågan på resande på sträckan Sundsvall-Östersund och i Norrtågs tågstrategi är målsättningen timmestrafik i takt. För att nå timmestrafik behövs ytterligare sex avgångar i vardera riktning fördelat över dagen, vilket kräver ytterligare två fordon jämfört med nuvarande styrka.

Alternativ 2: Ersättning av X11 för trafik Umeå-Vindeln (Hällnäs)

Två av Norrtågs X11:or har tekniskt slutår 2026 och den tredje har tekniskt slutår 2030. Fordonen är av äldre typ och har sedan tidigare genomgått omfattande upprustningar och anpassningar. Norrtågs bedömning är att fordonen kan klara en fortsatt trafikering till dess att nya fordon kan levereras i början av 2030. Den bedömning kan komma att ändras och då påverka prioriteringen av fordon 4–5. Ersättning av X11:or minskar Norrtågs samlade fordonshyra med cirka 5,6 miljoner.

Ekonomiska konsekvenser

Regionernas medfinansiering beräknas öka med totalt 49 miljoner kronor från december 2026 (tidtabell 2027), inklusive fordonshyror, vilket är en ökning med 22 procent jämfört med tidtabell 2026. Norrtåg AB uppskattar att kostnaden därefter kommer ligga på motsvarande nivå följande år fram till dess att trafiken på Norrbotniabanan påbörjas och fordon anskaffats, vilket beräknas ske 2032–2033.

Kostnaden för trafikutökningen har beräknats på kilometerkostnad utifrån nuvarande operatörsavtal och ger följande fördelning mellan länen:

- Region Norrbotten: 11 miljoner kronor
- Region Västerbotten: 18 miljoner kronor
- Region Västernorrland: 20 miljoner kronor

Då utökning av trafik på Mittbanan (Sundsvall-Östersund) räknas som option ingår kostnaden för den trafiken ej i denna beräkning. Region Jämtland Härjedalen får därmed inga ökade kostnader. Kostnadsfördelningen mellan de tre kvarvarande ägarna utgår från nuvarande fördelning av kostnader mellan ägare/delfinansiärer fördelat på tre aktörer i stället för fyra.

Borgensåtagande krävs för varje enskilt fordon. Förslag till fördelning av borgensåtagande mellan ägare/finansiärer är två fordon till Region Norrbotten, ett fordon till Region Västerbotten och två till Region Västernorrland.

Om Norrtåg förvärvar alla fem fordon uppskattas en resandeökning om 26 procent eller 430 000 000 resor/år, vilket också bedöms kunna medföra kraftigt ökade intäkter.

Jämställdhetsperspektiv

Bättre förbindelser mellan orterna ger Norrbottens invånare större valmöjligheter till resande med mindre miljöpåverkan samt ökad tillgång till arbeten som ligger mer i linje med kvalifikationer och ansvar, en viktig faktor för såväl ökad jämlikhet som jämställdhet. Satsningar på kollektivtrafik gynnar socialt utsatta grupper då de generellt är mer beroende av kollektivtrafiken och dess pålitlighet.

Med ökad rörlighet mellan olika platser skapas fler möten mellan människor från olika bakgrund och bygger såväl öppenhet som tolerans. En robust tågtrafik stärker möjligheten att delta i och uppleva kultur genom att olika platser knyts samman, vilket stärker engagemang och deltagande i samhället.

Statistik från Norrtåg visar att kvinnor i högre grad än män väljer att resa med tåg på linjer i Norrbotten. I tabellen nedan presenteras resvaneundersökningen från Norrtåg AB uppdelad efter kön.

Ombordundersökning NKI 2023 – Demografi (linjer i Norrbotten)	Kön (andel)			Antal i undersökningen
	Man	Kvinna	Annat	
Luleå - Boden - Kiruna	45%	55%	0%	213
Luleå - Haparanda	41%	58%	1%	62
Umeå - Boden - Luleå	34%	65%	1%	195

Källa: Norrtåg AB

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet påverkar barn i hög grad. Nästan en tredjedel av Norrtågs resenärer är barn och ungdomar. Satsningar på tågtrafik och reservfordon ger barn och unga ökade möjligheter till självständigt resande.

I tabellen nedan presenteras resvaneundersökningen uppdelad i åldersgrupper.

Ombordundersökning NKI 2023 – Demografi (linjer i Norrbotten)	Ålder (andel)			Antal i undersökningen
	Upp till 24 år	25–64 år	65 och äldre	
Luleå - Boden - Kiruna	17%	68%	15%	213
Luleå - Haparanda	26%	63%	11%	62
Umeå - Boden - Luleå	26%	59%	15%	195

Källa: Norrtåg AB

Tabellen nedan visar statistik över andel sålda biljetter och viserade resenärer. Norrtåg tillämpar särskild rabatt där två barn under 16 år reser gratis med betalande vuxen. Två barn under 7 år kan även resa gratis med betalande ungdomar eller studenter. Det är troligt att Norrtågs resenärer utgörs av ännu fler barn än vad siffrorna visar, då barn kan resa utan biljett om den medföljande vuxna/ungdomen/studenten reser på ett periodkort. Andelen periodkort är dock få i Norrbotten.

Resenärskategori 2023					
Linje	Barn	Ungdom	Vuxen	Senior	Totalt
Totalt	160 658	329 443	972 704	75 278	1 538 083
Luleå - Boden - Kiruna	9 338	15 833	56 548	6 833	
Luleå - Haparanda	2 795	5 666	14 575	2 606	
Sundsvall - Östersund - Storlien - Trondheim	40 852	146 589	240 495	21 517	
Umeå - Boden - Luleå	11 224	29 565	51 417	8 448	
Umeå - Vindeln - Lycksele	20 072	9 361	122 562	1 735	
Umeå - Vännäs	4 221	1 399	16 654	340	
Umeå - Örnsköldsvik - Sundsvall	72 141	120 790	468 495	33 787	
Övrigt (omappat)	15	233	1 947	12	
Andel	10%	21%	63%	5%	

Källa: Norrtåg AB

Beslutsunderlag

1. Gemensam avsiktsförklaring Norrtåg
2. PM Övertagande av ytterligare Reginor för utvecklad trafik och trafikqualitet
3. T27 Trafikbeställning trafik med tillkommande fordon 2027

Protokollsutdrag skickas till

Regional utvecklingsdirektör

Norrtåg AB

Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten

Länets kommuner

Region Västerbotten

Region Västernorrland

Region Jämtland Härjedalen

§ 29

Angående rekommendation gällande avgiftsfrihet för vaccinering mot covid-19 från och med 2024-03-01

Dnr NLL-00232-2024

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att:

1. Anta SKR:s rekommendation om fortsatt avgiftsfrihet för grupper som rekommenderas vaccination enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccination mot covid 19.
2. Personer som inte omfattas av Folkhälsomyndighetens rekommendation om vaccination mot covid-19 betalar patientavgift för vaccinering mot covid-19. Förändringen träder i kraft från och med den 1 mars 2024.
3. Utöka anslaget till division Nära med 19,5 miljoner kronor genom omfördelning från finansieringsverksamheten för att täcka merkostnader för 2024.
4. Behandla rekommendationen och inkomma med beslut till SKR senast den 2 maj 2024.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ställer sig positiv till Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) meddelande om rekommendation av avgifter gällande vaccination mot covid-19.

Sammanfattning

SKR rekommenderar regionerna att besluta om fortsatt avgiftsfrihet för grupper som rekommenderas vaccination enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccination mot covid-19. För grupper som inte omfattas av rekommendation om vaccination mot covid-19 rekommenderar SKR att regionerna enligt regionala processer möjliggör beslut om avgifter. Regionen behöver, med anledning av detta, utöka budgeten för ansvarig division med uppdrag att vaccinera Norrbottens befolkning.

Ärendet

SKR rekommenderar regionerna att fortsatt erbjuda avgiftsfri vaccination för de grupper som rekommenderas vaccination. Målsättningen med SKR:s rekommendation om avgiftsfrihet är att vaccination mot covid-19 fortsatt ska hanteras enhetligt i hela landet för personer som rekommenderas vaccination. Enligt förbundet ska inte någon enskild individ av ekonomiska skäl behöva avstå ifrån rekommenderad vaccination mot covid-19.

För grupper som inte omfattas av rekommendation om vaccination mot covid-19 rekommenderar SKR regionerna att i enlighet med regionala processer möjliggöra beslut om avgift för vaccination. Rekommendationen gäller från och med den 1 mars 2024. Tidigare rekommendation om avgiftsfrihet upphör därmed att gälla vid samma tidpunkt.

Avgiftsfriheten omfattar de som bor eller stadigvarande vistas i regionen. Med bosatta avses här också personer med skyddad folkbokföring enligt folkbokföringslagen samt asylsökande och papperslösa personer. Förbundet menar att ingen som rekommenderas vaccination av ekonomiska skäl ska avstå från att ta del av regionernas erbjudande om vaccinering mot covid-19. Därmed skapas en god grund för att nå en högre vaccinationstäckning.

Ekonomiska konsekvenser

Likt tidigare står staten för inköp av vaccin till Region Norrbotten medan regionen står för de kostnader som uppstår för att vaccinera Norrbottens befolkning. Region Norrbottens kostnader för vaccinationsmottagningen har under 2023 totalt uppgått till cirka 25,3 miljoner kronor. SKR:s rekommendation gällande fortsatt avgiftsfrihet för vaccinering mot covid-19 uppskattas omfatta totalt 74 000 doser.

Regionstyrelsen beslutade den 7 december 2023 om utökat anslag till Division Nära om 5,7 miljoner kronor för perioden januari till mars 2024. Avsatta medel är beräknade utifrån uppräknad kostnad för 2023 minus förväntade intäkter avseende patientavgifter och ersättningar för vaccination på uppdrag av andra hälsocentraler.

Beslut att utökad Division Näras budget innebär att divisionen totalt erhåller 25,2 miljoner kronor för uppdraget vaccination. 5,7 miljoner kronor i enlighet med tidigare beslut och ytterligare 19,5 miljoner kronor för perioden april till december 2024. I Region Norrbottens budget är medel avsatta för 2025 och framåt och fördelningen hanteras inom beställning vårdval.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet är uppenbart för barnets bästa. De barn som rekommenderas vaccination enligt Folkhälsomyndighetens konstaterade riskgrupper kommer att erbjudas avgiftsfri vaccination.

Beslutsunderlag

1. Meddelande 4/2024, Rekommendation avgiftsfri vaccination mot covid-19 enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation från 2024-03-01
2. Folkhälsomyndighetens rekommendationer covid-19 våren 2024

Protokollsutdrag skickas till

Stabschef

Ekonomidirektör

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Avgiftshandboken

Divisionschefer

SKR

§ 30

Sammanträdet avslutas

Regionstyrelsens ordförande förklarar sammanträdet avslutat klockan 14:47.